

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
6. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE,
održane 27.3.2001.godine, s početkom u 11.25 sati

PREDSJEDAVAJUĆI
SEAD AVDIĆ

Dame, gospodo poslanici, poštovani gosti, otvaram 6. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Pored poslanika, na sjednicu su pozvani naši redovni gosti, danas prisustvuju članovi Vijeća ministara, na čelu sa predsjedavajućim Vijećem ministara dr. Matićem, predstavnici međunarodne zajednice, ambasada koje djeluju i rade u BiH, u tom smislu sve vas pozdravljam. Želim sretan i uspješan ove 6. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Konstatujem da sjednici prisustvuje 35 poslanika – 22 iz Federacije BiH i 13 iz RS.

Odsustvo su najavili gospoda: Mirko Banjac, Ivo Lozančić, Marko Amidžić i Mariofil Ljubić.

S obzirom da imamo pisane dopise, odnosno predstavke Predstavničkom domu, ja ću biti slobodan da u kratkim crtama, s obzirom da se radi o dopredsjedavajućem Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH gospodinu Ljubiću da u kratkim crtama vam pročitam.

Obavještavam vas da nisam u mogućnosti biti nazočan današnjoj sjednici Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, iz slijedećih razloga.

Cijeneći važnost pitanja popune Predsjedništva BiH, činjenica da je to jedno od krupnih političkih pitanja, koja zadiru u ustavnu poziciju ravnopravnosti konstitutivnih naroda u BiH, mišljenja sam da bi to pitanje prethodno trebalo biti puno ozbiljnije tretirano na sjednicama Kolegija i parlamentarnih klubova, nastojeći o tome postići puni konsenzus, onda ići na sjednicu Doma. S štovanjem, dopredsjedatelj Zastupničkog doma Mariofil Ljubić.

Također, novoizabrani poslanik HDZ gospodin Amidžić, također, nam dostavlja ispričnicu, obavještava nas da zbog ranije prihvaćenih obaveza, a i zbog nedostatka stavova Kluba zastupnika HDZ BiH, o pitanjima predviđenih za 6. sjednicu Doma koji ste sazvali za utorak 27. ožujka 2001. godine, isto nisam u mogućnosti prisustvovati. Molim vas da ovo prihvatite kao opravdanje za navedeni izostanak. S poštovanjem, zastupnik Marko Amidžić.

Ovo je bilo nužno iz razloga pune transparentnosti i javnosti rada ovog predstavničkog doma i u tom smislu znači dobro je da se upoznamo sa svim relevantnim informacijama koje stižu ne samo kolegiju nego u cjelosti prezentirati i Predstavničkom domu.

Poslanici HDZ, s obzirom na jučerašnji dopis, s obzirom na dopis koji su nam dostavili prije mjesec dana, kada su jednostavno iz razloga po njima ne prihvatljivih stavova Privremene izborne komisije, zaključili da apstiniraju u izvršnim i zakonodavnim organima vlasti u BiH, tu apstinenciju nisu povukli i shodno toj politici HDZ ne prisustvuje sjednicama Predstavničkog, odnosno Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Meni je lično žao i Kolegiju i jednostavno još jedanput pozivamo zastupnike HDZ-a da se vrate u institucije sistema u zakonodavnu i izvršnu vlasti i kroz legalne institucije ove države BiH objektivno u cjelosti artikuliraju svoje političke stavove i svoju borbu sa aspekta onih stavova koje su prezentirali u cjelosti dobro poznati javnosti.

Isto, gospodo poslanici, vi ste u pozivu za ovu sjednicu dobili prijedlog samo jedne tačke dnevnog reda, a to je popunjavanje upražnjenog mjesta članova predsjedništva BiH. Zbog poznatih okolnosti koje smo juče definirali, mi smo juče praktično i predložili dopune dnevnog reda za danas, a to je prije svega slijedeće tačke se predlažu da se uvrste kao sastavni dio dnevnog reda za 6.sjednicu Predstavničkog, odnosno Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a to je:

- Prijedlog Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2001. godinu;

- Prijedlog zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodno pravnih obaveza BiH za 2001. godinu;

- Izveštaj o realizaciji Aneksa VII Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, i
- Izbor parlamentarnih delegacija.

U tom smislu, za današnju sjednicu predlažemo slijedeći dnevni red:

1. Popunjavanje upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH
 - a) iz reda bošnjačkog naroda
 - b) iz reda hrvatskog naroda
2. Prijedlog Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza BiH za 2001. godinu;
3. Prijedlog zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodno pravnih obaveza BiH za 2001. godinu;
4. Izveštaj o realizaciji Aneksa VII Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH; i
5. Izbor članova delegacija Parlamentarne skupštine BiH u
 - a) u organizaciji o evropskoj bezbjednosti i saradnji
 - b) Centralno-evropsku inicijativu
 - c) Interparlamentarnoj uniji
 - d) Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope

To je prijedlog za današnji dnevni red. Juče smo dali argumentaciju za ovako konstituisanje i definiranje prijedloga za današnji dnevni red, otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu 6. Sjednice Predstavničkog doma.

Ima li neko želju da govori, sugestije, prijedlozi, korekcije? Znači, nema. Možemo ići na izjašnjavanje o predloženom dnevnom redu.

Ko je zato da se usvoji ovakav dnevni red?

Ko je za? Hvala vam.

Ima li neko protiv? Nema.

Ima li neko uzdržan? Takođe nema.

Možemo reći da je sa 35 glasova za usvojen predloženi dnevni red.

Popunjavanje upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH

- a) iz reda bošnjačkog naroda i
- b) iz reda hrvatskog naroda.

1. Prijedlog Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza BiH za 2001.godinu;
2. Prijedlog zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH;
3. Izvještaj o realizaciji Aneksa VII Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH; i
4. Izbor članova delegacija Parlamentarne skupštine BiH u
 - a) Organizaciji o evropskoj bezbjednosti i saradnji
 - b) Centralno-evropskoj inicijativi
 - c) Interparlamentarnoj Uniji
 - d) Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope

To je usvojeni dnevni red i možemo preći na realizaciju prve tačke dnevnog reda.

Ad.1. Popunjavanje upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH

- a) iz reda bošnjačkog naroda**
- b) iz reda Hrvatskog naroda**

Ja sam informisan da ste vi svi dobili izvod iz Zakona koji je prošle godine zadnjih dana u mjesecu julu 2000. godine proglasio visoki predstavnik. Nakon toga je taj zakon o popuni upražnjenog mjesta člana Predsjedništva usvojila Parlamentarna skupština BiH i taj zakon u cjelosti definiše poziciju Predstavničkog, odnosno Zastupničkog doma za situaciju koja je pred nama, a to je da imamo dva upražnjena mjesta članova Predsjedništva BiH. Jedno je iz reda bošnjačkog naroda a drugo je iz reda hrvatskog naroda.

Ja ću samo citirati tačku pet ovog zakona, koja kaže slijedeće: "Da glasaju za oba člana Predsjedništva, samo poslanici sa prostora Federacije BiH, sa čije teritorije su i izabrani članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Poslanici glasaju i mogu dati svoj glas samo za jednog kandidata ili bošnjačkog ili hrvatskog kandidata za člana Predsjedništva BiH. Članovi Predsjedništva kao kandidati se mogu predložiti isključivo poslanici, odnosno zastupnici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Onaj kandidat koji iz reda bošnjačkog naroda, koji dobije najveći broj glasova, je nominirani i kandidat je izabran za člana Predsjedništva BiH i ide na saglasnost ka Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i

Hercegovine i o njemu glasa, izjašnjava se Klub bošnjačkih delegata. Onaj kandidat koji iz hrvatskog naroda dobije najveći broj glasova je, također, član Predsjedništva BiH i ide na saglasnost u Dom naroda o kojem prijedlogu se izjašnjava Klub hrvatskih delegata. Tek nakon toga, saglasnosti Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH se smatraju članovi Predsjedništva verifikovanim i izabranim, legalno izabranim za članove Predsjedništva BiH". To je jasno što kolega Mirjanić upozorava, kandidati sa prostora, odnosno poslanici sa prostora RS ne glasaju o ova dva člana Predsjedništva niti mogu biti kandidati sa ovih prostora.

Znači, mislimo da je sasvim jasna procedura i u tom smislu smatrao sam nužnim i potrebnim da se ovo treba istaći i kazati.

Otvaram diskusiju, prijedloge, zaključke, stavove u okviru tačke 1. Izbor članova Predsjedništva BiH a) iz reda bošnjačkog naroda i b) iz reda hrvatskog naroda.

Javio se gospodin Šašivarević, Stranka za BiH.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Poštovano Predsjedništvo, poštovani dragi gosti, poštovani članovi Vijeća ministara, kolegice i kolegice parlamentarni predstavnici, sedma silo, ja ću, ovdje govorim u ime Kluba poslanika Stranke za BiH.

Na osnovu člana 3. Zakona o popunjavanju upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH, Klub poslanika Stranke za BiH predlaže svog kandidata gospodina Beriza Belkića na upražnjeno mjesto člana Predsjedništva iz reda bošnjačkog naroda.

Pošto sam već izašao, ja ću odmah da pročitam i biografiju gospodina Belkića.

Gospodin Beriz (Šabana) Belkić rođen je 8.9.1946.godine u Sarajevu. Završio je Ekonomski fakultet, oženjen, otac jednog djeteta.

Prije rata do 1992.godine radio je u državnoj upravi u opštinskoj administraciji. Tokom rata završio je funkciju sekretara odbrane, vršio funkciju sekretara odbrane Opštine Ilidža i bio potpredsjednik Izvršnog odbora Opštine Ilidža.

Od '96. do '98. godine bio je ministar za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice u Vladi Kantona Sarajevo. Biran za poslanika u Skupštinu Kantona i vijećnik u Opštini Novo Sarajevo.

Od decembra '98. do februara 2001.godine, obavljao je funkciju premijera Kantona Sarajevo.

Na novembarskim izborima 2000.godine, izabran je za poslanika u Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Član Stranke za BiH od osnivanja i predsjednik kantonalnog vijeća Sarajevo. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Šašivareviću. Ko se dalje javlja za riječ. Gospodin Adem Borić, poslanik SDA.

ADEM BORIĆ

Gospodo predsjedavajući, gospodine članе državnog Predsjedništva, gospodo Ministarskog vijeća, poštovani poslanici, imam veliko zadovoljstvo da ispred Kluba poslanika SDA kandidiram za mjesto člana državnog Predsjedništva gospodina Amora Mašovića.

Dozvolite da ukratko pročitam biografske podatke.

Gospodin Amor Mašović je rođen 29.11.1955.godine u Sarajevu, gdje je pohađao i završio osnovnu školu, Prvu gimnaziju i Pravni fakultet. Po zanimanju je advokat.

U toku agresije na BiH, obavljao je dužnost člana i zamjenika predsjednika Državne komisije za razmjenu ratnih zarobljenika.

1996.godine, imenovan je na funkciju predsjednika Državne komisije za traženje nestalih osoba a 1997.godine i na funkciju predsjedavajućeg Federalne komisije za nestale osobe.

Član Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, te Zakonodavno-pravne komisije, i komisije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u sazivu '98.-2000.godina.

Član je Upravnog odbora udruženja za krivično pravo i kriminologiju. Dobitnik je šesoaprilske nagrade Grada Sarajeva za '98.godinu. Dobitnik je zlatne povelje mira i humanizma Internacionalne lige humaniteta za '98.godinu. Oženjen je, otac dvoje djece. Trenutno je član ovog doma, član je i Instituta za nestale osobe u Sarajevu.

Gospodin Amor Mašović, vršeći svoj posao u proteklih deset godina, stekao je simpatije brojnih građana različitih nacionalnosti, s toga Klub poslanika SDA cijeni i ističe očiglednu i ogromnu prednost gospodina Amora Mašovića u odnosu na protiv kandidate. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Boriću. Ko se dalje javlja za riječ? Gospodin Bogićević poslanik.

BOGIĆ BOGIĆEVIĆ

Dame i gospodo, na osnovu člana 3. Zakona o popunjavanju upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH, Klub poslanika SDP BiH na upražnjeno mjesto

člana Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda predlaže gospodina Jozu Križanovića. Vi ste dobili izvod iz biografije gospodina Križanovića i kao što ste vidjeli gospodin Jozo Križanović rođen je 28.7.1944.godine u Vitezu. Osnovnu školu pohađao je u Vitezu, Travniku i Zenici, a gimnaziju završio u Travniku. Mašinski fakultet i posdiplomske studije završio u Sarajevu.

1969.godine zapošljava se u Kombinat u Bratstvo u Novom Travniku. Tokom dvadeset godišnjeg rada u BNT-u radio je na poslovima konstruktora tehnologa gotovo u svim tvornicama. Rukovodio je tehničkim biroima a od '83.godine direktor Organizacije udruženog rada za proizvodnju naoružanja. Pri obavljanju ovih poslova, kontinuirano učestvovao u koncipiranju, elaboraciji i realizaciji razvojnih programa i modernizaciji tehnologija.

1983. i 1984. godine, bio je predsjednik općine Novi Travnik. Od 1989. do 1993. godine predsjednik je poslovnog odbora Kombinata Bratstvo i generalni direktor BNT u Travniku. Sada je suvlasnik Konsultanske firme "Program" u Novom Travniku i njen direktor. Oženjen je ima dvoje djece i jedno unuče. Živi sa suprugom u Novom Travniku. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bogičeviću. Ima li još prijedloga? Izvolite. Možemo li smatrati da smo, kolega Gligorić, poslanik.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, uvaženi ministri i zamjenici, dragi gosti, dame i gospodo, u uvodnim napomenama smo jasno čuli kako treba postupati i to je korektno urađeno. Znamo i ko treba da bira članove Predsjedništva BiH i to nam je jasno. Usput mi je sad neko rekao što to sad ja izlazim da nešto kažem. Prije svega, želim da kažem kao poslanik i kao građanin ove zemlje BiH na to imam pravo. Imam pravo da pitam da li će predloženi kandidati za članove Predsjedništva BiH, na tako odgovornu dužnost, koju treba da se postave izaći danas pred Parlament i pred građane BiH sa svojim programom. Imamo dva načina izbora, redovnim izborima, kada svaki kandidat u svakoj normalnoj zemlji izađe sa svojim programom i ponudi građanima i institucijama svoj koncept i, imamo današnju situaciju koju neko može da kaže zakon to ne poznaje, a ja želim da kažem kao ozbiljni i odgovorni ljudi, to se podrazumijeva, ako danas imamo situaciju, gdje tražimo od direktora da kažu kako će izaći iz krize sa svojim preduzećem, ili da pojednostavim, ako imamo u mjesnoj zajednici tamo kad se neko kandiduje za predsjednika mjesne zajednice, on kaže ljudi u ovom mandatu ću vam napraviti put, ako nešto nije urađeno, dovest ću vam vodu u trajanju svog mandata. Ovo želim da kažem kako bi kroz program buduće kandidate obavezali na koji način će oni raditi, kakav ambijent stvarati u BiH, da li će taj rad biti zasnovan na Ustavu, zakonu, pravilu pravne države ili to treba da se podrazumijeva. Zato smatram da riječ odgovornost, odgovornost u BiH od entiteta i na nivou BiH nije baš nešto sa čim se možemo pohvaliti i zato odgovornost za javno izrečenu riječ kroz koncept, može da umiri naše građane, da smo dobili dobre kandidate. Treba taj budući kandidat da vodi državu. Istovremeno, kad govorimo o kandidatima i u dosadašnjoj našoj praksi imali smo puno takvih primjedbi kad predlažemo nekoga, evo ja ću iz svog naroda da se neko drugi ne naljuti, kad je bio predlagan gospodin Tuševljak za

predsjedavajućeg kandidata Savjeta ministara, onda su rekli da je anonimus i nepoznat. Mi danas imamo situaciju da za dvadeset četiri časa neko postaje poslanik i odjednom ni manje ni više nego predsjednik države a da ne izađe sa programom i da kaže: gospodo građani ove zemlje ja vam se obraćam i želim da radim na taj i taj način.

Prema tome, kao poslanik sam želio učestvovati danas u ovoj raspravi i postaviti samo tako pitanje ili će se to vjerovatno završiti na način da će se nakon izbora reći u onom kurtuaznom smislu hvala vam na ukazanom povjerenju. Ja mislim da tako ne treba raditi. Da treba raditi ozbiljno i profesionalno, a ne uljuljkati se samo na način da neko ima glasačku mašinu i da je to dovoljno. Zapamtite građani posmatraju Parlament BiH. Mi kao poslanici smo posrednici njihove volje i budući kandidati po meni isto je kao u vrijeme izbora kada se obraćaju naciji. Hvala vam na poaznji.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Gligoriću. Gospodin Malkić, poslanik.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo kolege poslanici, ja kao član Komisije za ravnopravnost polova, smatram da su predlagači imali u obavezu predložiti i žene za članove Predsjedništva, s obzirom da su imali mogućnost takvu. Obzirom da po članu 3. Zakona po kojem mi vršimo popunu, ja nemam pravo predložiti takvo nešto, smatram da su predlagači to trebali učiniti. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Malkiću na ovoj intervenciji. Osmijesi govore gdje nam je taj nivo ljudskih prava i jednakosti polova. Izvolite dalje. Replika poslanik Kušljugić.

MIRZA KUŠLJUGIĆ

Dame i gospodo, maloprije smo sa ove govornice da će izbor koji treba da uslijedi dna vrlo važne funkcije biti isključivo baziran na glasačkoj mašini većine u ovom parlamentu. Jasno je da Alijansa za demokratske promjene ima program koji je prezentiran i da kandidati koji su ovdje ispred stranaka koje participiraju u Alijansi, idu sa programom koji je poznat javnosti. Dakle, nije ovo nikakav izbor ljudi koji nemaju program i koji će se zahvaliti na ukazanom povjerenju zato što imaju glasačku mašinu u ovom parlamentu. Osjećao sam za potrebno da skrenem pažnju uvaženom poslaniku Gligoriću da ovi danas predloženi kandidati nemaju samo biografije koje smo dobili na sto i koji su respektabilni nego imaju i demokratsku većinu u ovom parlamentu i za programa koji je poznat i našoj i ovom parlamentu.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Kušljugiću. Poslanik Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Vjerujte da sam očekivao da ću dobiti ovakav odgovor, ali hoću da kažem da program Demokratske alijanse za promjene ili program moje Socijalističke partije RS je sasvim nešto drugo u odnosu na kandidata koji treba da kaže ja vršim dužnost. Nema tada Demokratske alijanse ni Socijalističke partije, tada postoji Predsjedništvo, predsjedavajući u Predsjedništvu BiH, jer će svako od njih sutra rotirati se, on je za sve građane BiH, ne samo za Demokratsku alijansu i ne samo za jedan dio stranaka koji su tamo nego za svakog građanina i ja hoću kao poslanik i kao građanin da čujem kako će ti ljudi raditi i kakav ambijent stvarati u BiH, jer to je sutra i moj predsjednik BiH. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem poslaniku Gligoriću, sa ovim iscrpljujemo ove replike. Da li se još neko javlja za riječ? Poslanik Đedović.

IBRAHIM ĐEDOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, dragi gosti i novinari, izašao sam samo da kažem da ću ispred DNZ, cijeneći naš princip za podržavanje promjena u BiH, cijeneći drugi princip da gospodina Beriza Belkića vidimo kao čovjeka sa ono veliko Č dati svoj glas gospodinu Berizu Belkiću. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Đedoviću. Poslanik Jovanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, i ako mi poslanici iz RS nemamo pravo glasa, ali mislim da imamo pravo da govorimo i da kažemo naše mišljenje po ovom pitanju. Ovdje smo vidjeli čini mi se nekoliko apsurdna. Poslanik iz RS predlaže člana Predsjedništva iz reda bošnjačkog naroda. Srbin predlaže, odnosno hajde da kažem, govori o biografiji o hrvatskom članu Predsjedništva i najviše diskutuju poslanici iz RS.

Ono što ja želim da kažem, što je čini mi se bitno, ako želimo stabilnost i mir i budućnost BiH, a čini mi se da moramo proštovati demokratske principe među njenim narodima, moramo omogućiti da oni samostalno biraju svoje predstavnike, bez uplitanja durgih i bez uticaja sa strane. Mi smo ovdje imali intervenciju poslanika i dobili smo pismo poslanika HDZ-a, čini mi se, a to nam se desilo da u multietničkoj BiH preglasavanje jednog naroda nije dobro. Moja je obaveza da to ipak upozorim a vi to vjerovatno znate.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Jovanoviću. Imamo nekoliko replika. Poslanik Šapivarević

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Ja bih samo mom kolegi Jovanoviću rekao da ja nisam govorio u svoje ime, nego sam govorio u ime kluba či sam potpredsjednik. Ništa drugo, a mi iz RS predstavnici imamo svog predsjednika u Predsjedništvu, tako da ne vidim razlog da u ovoj diskusiji svoj učestvuje samo mi iz RS. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Šašivareviću. Poslanik Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolege i kolegice, vjerovatno nije uobičajeno, dakle, ja sam jedan od kandidata, nije uobičajeno da govorim prije nego što eventualno dobijem povjerenje, ali osjećam obavezu prema građanima i prema poslanicima ali prije svega prema građanima koji na neki način u situaciji da prate šta se ovdje dešava i želim vrlo jasno da kažem slijedeće. Ja ako budem u situaciji da budem izabran od strane Predstavničkog doma, prvo duboko sam svjestan da ja popunjavam upražnjeno mjesto na osnovu odredbi zakona kojeg je ova skupština donijela i potpuno sam svjestan te činjenice, ali, također, vas uvjeravam da prije svega ću raditi svoj posao, dakle, vrlo ozbiljno ću raditi posao i ovo ja posmatram kao posao. Radiću ga prije svega u korist države BiH i njenizinih svih građana to vas uvjeravam. Kada je riječ o programu, ja tačno znam kao jedan od ljudi koji je učestvovao u kreaciji ovog programa, zajedno sa svojom strankom, sa svojim kolegama i sa grupacijom stranaka koje ovaj program podržava. Ja tačno znam šta su prioriteti, koje smo mi, također, na papiru utvrdili i ja ću u granicama ovlaštenja koje Predsjedništvo ima, naravno, ako budem izabran u ingerencijama Predsjedništva, vrlo zdušno i revnosno izvršavati kao svoj doprinos ukupnom projektu promjena, odnosno programa koji je ponuđen i biračima i građanima i oko kojeg se okuplja ova demokratska većina u ovoj skupštini. Hvala vam lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Belkiću. Poslanik Boro Bjelobrk.

BORO BJELOBRK

Želim da afirmišem stav Kluba poslanika SDP-a, koji prije svega moguće kandidate iz reda svih građana BiH gleda, evo ja da parafraziram ja kolegu Đedovića, iz reda onih koji u atribuciji čovjeka imaju veliko Č naprijed i makar to neko zvao apsurdom, nama, spadamo u kategoriju ljudi kojoj je strašno važno da prepoznamo ljude sa velikim Č, p ri tom ne zaboravljajući da svak ima pravo i na svoju nacionalnu, kulturnu i svaku drugu baštinu i djedovinu.

Mi se nalazimo, da kažem, na primjeni zakona koji je ustrojen u poslednjih pet godina u političkoj konstalaciji kakva je bila, koja je dovela do ove vrste distribucije, čak i kod čina glasanja.

Ja želim da izrazim svoje uvjerenje da će se stvoriti normalni uslovi u BiH i da ćemo u konačnom omogućiti redovne, regularne izbore i za članove Predsjedništva, na način da svi građani glasaju za svakog od člana Predsjedništva. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Bjelobrku i poslanik Šarganović.

SENAD ŠARGANOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, gospodo iz Vijeća ministara, ponukan prethodnim izlaganjima, smatram da je današnji dan veoma bitan za BiH, jer smo vidjeli da su prijedlozi za članove Predsjedništva došli na osnovu, na kojem je i BiH satkana i mislim da je velika stvar za BiH, upravo ono što je jedan od poslanika kazao da je to manjkavost, a u stvari ja mislim da je velika stvar, što je upravo uvaženi poslanik cijenjen u cijeloj BiH i van BiH, gospodin Bogićević predložio gospodina Belkića i mislim da je to za BiH i za nas svijetu velika stvar. Bosna i Hercegovina mora ići brzo naprijed. Kako će ići? Onako kako je Alijansa planirala, zamislila i ima podršku međunarodne zajednice. Dva člana koja predlaže Alijansa, imaju referentne vrijednosti, ne tvrdimo da nemaju ni drugi.

Prema zakonu koji je pred nama i mislim da smo se svi ovdje složili da ćemo raditi u skladu sa zakonom i cijenim da ćemo mnogo brže i efikasnije u narednom periodu svoje zadaće prema Evropi i svijetu, veoma brzo i brže izvršavati u odnosu na raniji period.

AEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Šarganoviću. Poslanik Bogićević.

BOGIĆ BOGIĆEVIĆ

Zbog javnosti samo da kažem da je ovo Zastupnički, odnosno Predstavnički dom, a ne Dom naroda. U predstavničkom domu sjede predstavnici političkih partija, koji jesu pripadnici konstitutivnih, ravnopravnih naroda u BiH a u Domu naroda se ostvaruju prava od vitalnog nacionalnog interesa. Prema tome, u Zastupničkom domu, prije svega ja sam govorio u ime Kluba poslanika a ne u vlastito ime, a mogao sam i u vlastito ime to mi Poslovnik dozvoljava predlagati kandidate. Ovdje svi poslanici mogu predlagati sve ljude iz reda poslanika u Parlamentarnoj skupštini, bez obzira na, kojem narodu pripadaju. Toliko i hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Bogićeviću. Da li se još neko javlja za riječ. Poslanik Jozo Križanović.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo, poštovane kolege zastupnici, poslanici, ja u potpunosti uvažavam primjedbu kolege Gligorića, da sam ja jedan od danas kandidata koji je svjež zastupnik i doživio sam tu visoku čast da danas budem kandidat za člana Predsjedništva BiH na upražnjeno mjesto iz reda hrvatskog naroda.

Ja sam prije svega svjestan svih manjkavosti zakona, odnosnonačina na koji se vrši popuna člana Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda.

Također sam svjestan sveukupne političke, ekonomske i socijalne krize u zemlji, ali ja ipak prihvatam ovu kandidaturu s uvjerenjem da je u BiH nakon puno godina stvorena jedna kritična masa političke volje za pozitivne promjene. Tu prije svega mislim na sve one nužne ustavno-pravne i ekonomske reforme koje bi trebali stvoriti preduvjete za stvaranje jedne normalne države BiH, države koja će biti poželjna domovina za sve njene građane i uvažavajući sve povjesne, kulturne i religijske posebnosti njenih naroda, a svakako i hrvatskog naroda kojem i ja pripadam.

Ja sam uvjeren da je ta politička volja izražena u programima Alijanse za promjene i uvjeren sam da će uz pomoć, prije svega i razumijevanje građana BiH i nužnu pomoć međunarodne zajednice taj projekat uspjeti. Naravno, da se radi o jednom vrlo teškom, vrlo složenom projektu, ali mislim da je u ovom trenutku za BiH vrlo važno da mi konačno znamo šta hoćemo i kuda idemo. Evo, poštovani kolege zastupnici poslanici, mislio sam reći da, ukoliko budem izabran u Predsjedništvo BiH, ja mogu obećati vama i građanima BiH, da ću nastojati izgraditi takvu suradnju u Predsjedništvu BiH i Predsjedništva BiH sa međunarodnom zajednicom, sa ovom skupštinom, sa Vijećem ministara i svim relevantnim organima i organizacijama u BiH, naravno u okvirima ustavnih ovlaštenja, inicirati i harmonizirati sve one aktivnosti koje će biti na tragu realizacije ovog projekta.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Križanoviću. Da li se još neko javlja za riječ?
Poslanik Mašović.

AMOR MAŠOVIĆ

Poštovane kolegice, poštovane kolege, očigledno je da mi potencijalni članovi budućeg Predsjedništva nismo u mogućnosti da danas izađemo sa jednim cjelovitim programom na kojem ćemo rđiti ukoliko budemo izabrani za članove Predsjedništva, ali ono što hoću da vam kažem to je da u jednoj rečenici, dakle, da kao eventualni budući član Predsjedništva BiH nastojat ću ostvariti ono što je predviđeno u programima svih, ama baš svih stranaka i partija koje participiraju u Parlamentu BiH, a što je posebno naglašeno u Programu Stranke koja me je kandidirala za ovo mjesto, dakle, Stranke demokratske akcije, to je, dakle, cjelovita BiH, demokratska BiH u evropski organizam i to kao ona siva masa, integrirana BiH i BiH prosperitetna u svakom smislu. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Mašoviću. Da li se još neko javlja za riječ? Ako ne javlja, ja želim istaći da su iz reda bošnjačkog naroda predložena dva kandidata. Po redosljedu predlaganja 1) gospodin poslanik Beriz Belkić i takođe poslanik Amor Mašović i kandidat iz reda hrvatskog naroda poslanik gospodin Jozo Križanović. To su tri kandidata koja su se pojavila kao rezultat razmatranja tačke jedan, relevantni kandidati, koji ispunjavaju uvjete za nominiranje i za imenovanje za članove Predsjedništva, jer ispunjavaju temeljne uvjete, a to je prije svega da su poslanici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Ja želim, također, istaći da je jedno od najvećih iskušenja u funkcioniranju Predstavničkog doma, objektivno jeste i izbor članova Predsjedništva BiH. Situacija koja je novostvorena nije stvorena željom niti je političkom voljom Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Zakon je donešen prošle godine 31.jula od strane Doma naroda, a prije toga je OHR proglasio, što znači zakon koji definira da u situacijama koje nisu jednostavno u kontinuitetu funkcioniranja Predsjedništva BiH, što znači da za slučaj ostavke, bolesti ili nekih drugih, jednostavno razloga i uzroka dođe do upražnjenog mjesta člana Predsjedništva, zakon je predvidio i ovu situaciju koja je danas pred nama. Ja bih još jedanput samo jedan stav ovog člana 5.pročitao, a to, taj stav definiše, jednostavno, ovu situaciju sa dva upražnjena mjesta člana Predsjedništva sa prostora Federacije BiH.

Znači, ukoliko su u isto vrijeme upražnjena mjesta oba člana Predsjedništva izabrani sa teritorije Federacije BiH, održat će se jedan krug glasanja za popunjavanje oba upražnjena mjesta. Svaki član Predstavničkog doma, izabran sa teritorije Federacije BiH, kao i članovi Predsjedništva čija su mjesta upražnjena, može dati samo jedan glas. Znači jedan glas za bošnjačkog kandidata ili jedan glas za hrvatskog delegata i član 6. kaže: "Nakon imenovanja u Predstavničkom domu, imenovanog potvrđuje većina delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, znači Klub bošnjačkih delegata potvrđuje kandidata iz bošnjačkog naroda imenovanog od strane Predstavničkog doma i Klub hrvatskih delegata potvrđuje imenovanog člana Predsjedništva iz hrvatskog naroda i u tom kontekstu se završava cjelokupan ciklus, znači imenovanja i potvrđivanja članova Predsjedništva BiH.

S obzirom da je ovo visoko odgovoran, moralan posao, jasno da moramo slijediti zakonske propise i zakon koji u ovom slučaju predviđa svojim članovima 5 i 6 definira način izbora, mislimo da bilo kakve političke kontraverze ne mogu skrenuti niti smetnuti sa uma odgovornost ovog predstavničkog doma i u tom kontekstu sigurno zakon je put i vodilja Predstavničkog doma sa aspekta popunjavanja dva mjesta, upražnjena mjesta članova Predsjedništva BiH. Znači možemo pristupiti glasanju. Glasaju poslanici sa prostora Federacije. Idemo po redosljed predloženih kandidata iz reda bošnjačkog naroda imamo dva kandidata. Znači, pitam vas ko je zato da poslanik Beriz Belkić bude imenovan za člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Ko je za? Hvala vam.

Ne glasamo protiv i uzdržani, glasamo samo za. Glasalo je 9 poslanika za kandidata gospodina Beriza Belkića, i pod 2.

Ko je zato da poslanik Amor Mašović bude imenovan za člana Predsjedništva BiH iz reda bošnjačkog naroda?

Možemo proglasiti rezultate glasanja. Za poslanika kandidata za člana Predsjedništva poslanika Amora Mašovića, glasalo je 6 poslanika. U tom smislu proglašavam da je poslanik Beriz Belkić dobio 9 glasova i time imenovan za člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz reda bošnjačkog naroda.

Prelazimo na drugi prijedlog za poslanika Jozu Križanovića kandidata za člana Predsjedništva BiH iz reda hrvatskog naroda.

Ko je zato da poslanik Jozo Križanović bude imenovan za člana Predsjedništva BiH iz hrvatskog naroda?

Ko je za?

Za poslanika kandidata Jozu Križanovića glasalo je 6 poslanika sa prostora Federacije BiH. Gospodin Jozo Križanović je bio jedini kandidat i time proglašavam da je poslanik gospodin Jozo Križanović sa 6 glasova za poslanika sa prostora Federacije imenovan za člana Predsjedništva BiH iz hrvatskog naroda. Ja mu također čestitam, Berizu Belkiću i gospodinu Jozi Križanoviću. Ja istovremeno želim da se zahvalim gospodinu Genjcu dosadašnjem članu Predsjedništva koji je u ovom mandatu preuzeo visoku, odgovornu, moralnu funkciju da jednostavno omogući kontinuitet funkcioniranja Predsjedništva i u tom kontekstu radi na dobrobit i građana i naroda BiH kao član Predsjedništva BiH. Hvala vam još jedanput.

Neki predlažu pauzu. Dajem pauzu od pola sata.

/PAUZA/

Prelazimo na realizaciju tačke 2.

Ad.2. Prijedlog Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2001.godinu.

Vi ste dobili izvještaj dvije komisije Ustavno-pravne i Komisije za finansije i Budžet. Ja bih molio ipak predsjednika Komisije za finansije i Budžet da u kratkim crtama obrazloži amandmane koji su definirani i koji su vam podijeljeni na poslaničke klupe. Poslanik Belkić.

Legalno dva poslanika učestvuju u radu Predstavničkog doma i gospodin Križanović i Belkić dok se ne potvrdi od Doma naroda.

BERIZ BELKIĆ

Hvala lijepa, i ja mislim da treba dati neka dodatna obrazloženja da bi ukupno ovu proceduru shvatili u potpunosti odnosno razumijeli određene odluke koje je Komisija jutros donije i rezultat toga su amandmani koji su vam, nadam se blagovremeno podijeljeni i imali ste vjerovatno prilike da ih vidite.

Dakle, Komisija je 21.3. kada još nije bilo odlučeno da li će se na današnjoj sjednici razmatrati Prijedlog budžeta institucija BiH sa alociranjem vanjskog duga i Zakona o izvršenju Budžeta za 2001.godinu, razmatrala ipak ove dokumente, u namjeri da obezbijedi ubrzanje donošenje ovih važnih akata za državu BiH uopšte i sve njene institucije i podržala je, na tadašnjoj sjednici, podržala je Prijedlog budžeta i Zakona o izvršenju Budžeta, naravno uz niz primjedbi i razumijevanja da predlagač nije mogao sve uraditi na način kako bi trebalo jedan ozbiljan Budžet i da se uradi.

Međutim, nakon toga, i nakon odluke o uvrštavanju u dnevni red današnje sjednice Budžeta i Zakona o izvršenju Budžeta i uslijedile su inicijative, da tako kažem, i amandmani prema Komisiji za finansije i Budžet i to od strane Ustavno-pravne komisije i inicijative od jednog broja institucija, odnosno institucije Skupštine BiH, njenog stručnog dijela rukovodstva itd.

Mi smo jutros pažljivo razmotrili ponuđene inicijative i donijeli jednoglasnu odluku, ja moram reći, uvažavajući argumentaciju svih članova Komisije da je namjera da se pokuša dati značaj ovom domu, odnosno Parlamentarnoj skupštini BiH uopšte njenom funkcionisanju, njenoj ulozi u realizaciji niza zadataka koji stoje pred njom itd. i da vam nedužim rezultat toga su ovi amandmani i oni se praktično mogu definisati na slijedeći način. Nivo Budžeta nije promijenjen, dakle, on ostaje i dalje onakav kakav je predložen, dakle 304 miliona, ali je unutar određenih pozicija, predlaže se, amandman gdje se predlaže određena pomjeranja. Ta ukupna pomjeranja iznose 1,683.281 i idu korist, idu u korist prije svega Parlamentarne skupštine u iznosu od 1,206.644 Službe za zajedničke poslove 276.637 i u korist političkih partija, odnosno klubova poslanika u iznosu od 200.000. Ravnoteža je postignuta na način da je došlo do umanjnja na pozicijama Predsjedništva BiH u odnosu na predloženo u iznosu od 291.652. U Vijeću ministara BiH, nešto konkretnije u uređima i službama za minus 52.784, da je došlo do smanjenja u Ministarstvu civilnih poslova i komunikacija u iznosu, predlaže se u iznosu 376.525. U Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa 379.288. U Ministarstvu za evropske integracije 84.040. U Ministarstvu za Trezor institucija BiH 249.520. U Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice 219.472 i Agenciji za statistiku 30.000 što ukupno umanjnja iznose koliko ova ukupna povećanja na ova tri korisnika. Nadam se da ste me razumjeli. Vi ste dobili ovo i razrađeno. Razrađeno analitički, razrađeno po pojedinim razdiocima i pozicijama i evo to je prijedlog Komisije da se usvoji Budžet BiH uz ove amandmane koje sam ja pokušao da vam sada objasnim.

Naravno, Komisija je, zbog stalnog nagovještavanja brzog rebalansa, Komisija je zaključila da predloži Predstavničkom domu da uz usvajanje Prijedloga budžeta sa ovim amandmanima donese zaključak, kojim će obavezati Vijeće ministara, odnosno resorno ministarstvo da stavi najkasnije do konca maja u proceduru izmjene i dopune Budžeta ili jednostavnije rečeno rebalans, da pokrene pitanje rebalansa Budžeta i da tu situaciju iskoristi kao priliku da sa ozbiljnim, provjerenim parametrima uspostavi međusobne odnose korisnika Budžeta, jer je očigledno da ovaj nivo Budžeta neće moći biti promijenjen za dogledno vrijeme i ako bi bilo dobro da se pojave vanredni neki prihodi, da se dese neka ekonomska zbivanja koja povećavaju prihode, ali evo da krenemo od pretpostavke da se ukupan iznos Budžeta neće brzo povećavati, ali, dakle, uz rebalans pokušamo na jedan ozbiljan način koristeći principe sastavljanja Budžeta, koristeći provjerene podatke da se uspostave korektni odnosi među korisnicima Budžeta i da se za svakog obezbijedi finansiranje njegove funkcije. Evo toliko, takvi su stavovi Komisije za finansije i Budžet.

SEAD AVDIĆ

Hvala predsjedniku Komisije Belkiću. Izvolite poslanik Kovačević.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Poštovani predsjedniče, poštovani ministri i poslanici, dame i gospodo, ja neću govoriti u svojstvu prvog zamjenika predsjednika Komisije za finansije i Budžet u cjelini podržavam, jer ovo je jedinstven stav Komisije za finansije i Budžet što je iznio gospodin Belkić, ali htio bih da dam neke druge naznake, odnosno da kažem da sam danas, kao poslanik, očekivao ovdje da će predsjedavajući Ministarskog savjeta obratiti se sa ekspozeom o izvršenju Budžeta prošlogodinjeg i o Prijedlogu budžeta. U svim parlamentima svijeta, to je jedan od najznačajnijih akata, koji se u tekućoj godini

usvaja, odnosno usvaja se do 31.12. prethodne godine za narednu godinu. Mi em što kasnimo što je prvi kvartal prošao, mi isto tako sada nemamo ekspozee, čak predsjednik Ministarskog savjeta nije našao za shodno ni da prisustvuje sjednici kada se donosi najvažniji akt BiH. Ja u tom, kao poslanik sad govorim, izražavam svoje žaljenje zbog takvog akta, a pogotovu ako se ima u vidu da je predsjedavajući Ministarskog savjeta ujedno i ministar za Trezor, to je znači i ministar naš finansija. Ja nikoga ne pocjenjujem, znači, ovo je sa stajališta Komisije sve u redu. Isto tako, MMF je, Budžet na 304 miliona. On je stvarno mali prostor. Mora će se iznalaziti nova sredstva i da se širi i jačaju, posebno ova u inostranstvu konzularna predstavništva, jer valja platiti kiriju, znači ZKP u prvom planu pa onda i sve druge institucije.

Ja isto tako, znači, dobili smo i ekspozee nakon mjesec dana i program rada, sad nemamo ekspozee, ne znam ja na što ovo onda liči. Vama hvala i živjeli.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Kovačeviću. Poslanik Spasojević.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, kolege ministri, dragi gosti, ja ću, što se tiče Prijedloga budžeta da govorim isključivo o ovom što smo dobili u papirima i prihvatam načelno Prijedlog budžeta uz amandmane koje je podnijela Komisija za finansije, ali imam nekih zamjerki koje želim da ovdje iznese, pa oprostite mi ako budem oduzeo malo vremena.

Kao prvo na strani 2. želim da mi se objasni servisiranje vanjskog duga. Da li je to stari dug, novi ili to se zajedno servisira i po kom kriteriju se servisira, jer ovdje sam vidio da RS treba da izdvoji 81,900.000, Federacija 130,200.000. Ako je paritet, odnosno ako je odnos jedan na prema dva svugdje kad se to radi, onda ova računica nije dobra, osim ako nije po zaduženjima Federacija, odnosno RS, pa i one servisiraju po svojim zaduženjima, ali želio bih da mi to neko objasni.

Dalje, želio bih da kažem, to je strana 4. Vijeće ministara, odnosno Savjet ministara da mi se objasni zbog čega ako postoji to vijeće, ako postoje ministri koji obavljaju svoje funkcije u okviru svojih ministarstava, a jedan period samo su kao u obliku, odnosno obavljaju funkciju Vijeća ministara da su ovoliki troškovi. Početno je bilo milion i hiljadu trideset šest, a putem ovih amandmana nešto im je malo skinuto pa su spali na 948.000. Samo sredstva za rad kabineta predsjednika Vijeća iznosi oko 240.000 i mislim da je to premnogo i mislim da bi ova sredstva trebalo uložiti u Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, odnosno program izbjeglica da bi to trebalo povećati sa tim sredstvima i mislim da je ovo inače dupliranje, da nema potrebe uopšte za ovim.

Što se tiče slijedeće, Služba za zajedničke poslove ovdje sam htio da komentarišem komunalni troškovi i održavanje prostora koji je planirano na 600.000, s tim što je ovdje u izvještaju, ja sam htio da napadnem i ovih 600 ali oni su još dodali 200. Sad sam razgovarao sa gospodinom Lagumdžijom, primjera radi poređenjem sa vanjskim poslovima i oni imaju te komunalne troškove i ako imaju oko 40-tak ambasada. Ne znam za što tražim da mi se objasni, šta se ovo radi toliko na

održavanju ove zgrade, je li to još neke zgrade se održavaju ili se nešto planira renovirati pa bih molio da mi se malo pojasni oko toga.

Dalje, na strani 6. Uporedio bih sredstva koja su za izradu novih knjižica, odnosno novih pasoša, to je 2,800.000 a dalje, u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, prognanih izbjeglica gdje se mi svi deklarativno zalažemo za taj program i svima su nam puna usta a određeno je samo 3 miliona. Mislim da je to premalo, da se trebalo voditi malo više računa oko toga.

Dalje, primijetio sam na strani 8. Ured za reviziju fin. poslovanja institucija BiH ima ukupno zaposlenih 26. Sredstva za plaće iznosi 624.000, a odmah iza njih dolazi Agencija za statistiku, imaju zaposlenih 14 i sredstva za plate iznose 212.000. Malo taj odnos je, kako oni sa 26 zaposlenih treba im oko sedamsto i pet hiljada a ovi sa 230 mogu da izdrže, a znači nije ni polovina. Ovo sam rekao na početku ovo malo a mi se objasni što se tiče RS servisiranja duga, koji je kriterijum, to sam rekao i molio bih da se to oko toga da mi malo neko objasni. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Spasojeviću. Ko se dalje javlja za riječ. Poslanik Muhamed Begović.

MUHAMED BEGOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, Ustavno-pravna komisija, detaljno je na svojoj sjednici proučila predloženi Budžet. Išla je od pozicije do pozicije, cijenila je situaciju u kojoj se nalazi BiH, cijenila je ulogu u razvoju vlasti, organa vlasti, pa je stala na stanovište da je neophodno upravo izvršiti određene popravke, onako kako je to maločas kolega Beriz Belkić iznio.

Komisija i dalje stoji na stanovištu da poslanik ubuduće ne treba da bude samo kabinetni čovjek da se njegova aktivnost upražnjava samo na sjednicama, on je dužan i obavezan da se nađe na terenu, da se nađe među biračima, da informiše birače i o nacrtima akata a i o odlukama koje ovaj parlament donosi i to je jedina najodgovornija sprega između birača i poslanika.

Ovdje mi se nismo zadržavali na broju zaposlenih, odnosno uposlenih koje ima 654 pretpostavljamo da to odgovara duhu i vremenu i aktivnosti Parlamenta. Nije nam jasno, zapravo, zbog čega je bilo predviđeno upravo da Predsjedništvo, npr. pa i druge institucije budu, hajde da kažem, privilegisanije kod ostvarivanja kod korištenja tih sredstava u odnosu na Parlamentarnu skupštinu, zato Ustavna komisija odlučila je da podnese amandman na predloženi Budžet, onako kako imate pred sobom. Hvala vam lijepo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Begoviću, ko se dalje javlja za riječ. Poslanik Kušljugić.

MIRZA KUŠLJUGIĆ

Dame i gospodo, ja bih se prvo obratio sa stavom Kluba SDP-a da je neophodno da vrlo brzo imamo rebalans Budžeta da danas ne bi previše razgovarali o detaljima Budžeta koji je predložen, jer ima dosta nelogičnosti u konsultacijama sa Ministarstvom za Trezor je i konstatovano da je ovo budžet koji je napravljen u prethodnom sazivu Vijeća ministara.

Druga moja primjedba se odnosi i mislim da je to proceduralno važno da znamo zbog čega je Ustavno-pravna komisija davala amandmane na sadržaj Budžeta, ona bi trebala da raspravlja o Zakonu o realizaciji Budžeta, jer u njenom opisu posla ne stoji da rade i to. Oni normalno kao poslanici imaju pravo da postavljaju sve primjedbe i sugestije, uvažavajući da bi trebalo ići na rebalans Budžeta i uvažavajući prijedloge koji su dati u amandmanima komisije, mislim da bi dobro bilo da danas znamo koliko se poslanika ovog parlamneta odlučilo da profesionalizira svoj odnos, o tome smo dobili jedan zaključak da ćemo biti informisani na osnovu izraženih mišljenja, jer kada se pogleda iznos koji se traži u rebalansu za povećanje plata za poslanike što apsolutno podržavam da dolazi do maksimalne profesionalizacije, dolazi se do konstatacije da je tamo predviđeno oko, po mojoj slobodnoj računici, 20 novih zastupnika u odnosu na prethodni mandat. Ukoliko je to tačno, mislim da tu cifru treba i prihvatiti. Dobro bi bilo da prije nego što se izjašnjavamo da imamo izjašnjavanje, na neki način mišljenje Ministarstva za Trezor, jer ima ovdje stavki koje su upitne. Možda bi mogli otvoriti i diskusiju bespotrebno, dobro bi bilo da imamo, ukoliko nema ministra, onda ima ovdje evo ga zamjenik ministra, dobro bi bilo da ifmamo to izjašnjavanje.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Kušljugiću. Poslanik Brka.

OSMAN BRKA

Poštovani predsjedniče, uvažene kolege, vrlo kratko da pokušam odgovoriti na ovo što je gospodin Kušljugić postavio pitanje, za što je Ustavna komisija na ovo reagovala, jednostavno ustavna pozicija Predstavničkog doma u odnosu na ostale institucije države BiH nam je omogućila da to možemo da učinimo i mislim da smo mi to pravom učinili i da smo dali dobre amandmane na Prijelodog budžeta. Ja hoću još ovdje, uzgred da kažem, sem ove replike, jednu moju konstataciju i jednu činjenicu da, zaista, ima veoma dobrih naznaka da bi ovaj dom mogao da puno bolje profunkcioniše nego što je to bilo u prethodnom sazivu. Ja iznosim tu konstataciju na osnovu rada dvije komisije u kojoj sam ja i gdje u stvari sve stvari praktično i na onoj komisiji gdje sam predsjednik i na Ustavnoj komisiji mi smo donosili jednoglasno, što znači da ljudi u komisijama žele da rade i hoće da rade, međutim, nama se dešavaju apsurdni, da ne bih ponovo izlazio da govorim, ja ću ovom prilikom to reći. U ovoj državi, bar se tako često ponašalo, sve institucije su vrlo važne ali je najmanje važan Državni parlament. Ja ću zato da iznesem jednu činjenicu. Unazad 20-tak dana na prostoru BiH, bile su dvije konferencije, dva zasjedanja međunarodnog karaktera jedna u Sarajevu jedna u Banja Luci, gdje se govorilo o ljudskim pravima i slobodama. Ni za jednu obavijest bar da se događaju, nije dobio ovaj parlament, bar ja ne znam, znam da ja kao predsjednik Komisije za ljudska prava to nisam dobio. Znam da smo mi na Komisiji za ljudska prava sebi dali zadaću da ne budemo kabinetski tim,

nego da radimo na terenu i da budemo primjer kako se treba raditi u BiH. Ne može se to raditi bez finansija i bez sredstava i to je još jedan razlog više što smo mi tražili da se napravi, što sam ja kao član Komisije u ustavnoj tražio da se napravi amandman na Budžet i zbog toga ja mislim da bi pozicija Parlamenta morala da bude takva, da svaki građanin BiH zna isto kao što zna svaki građanin SAD da iza njegovog problema stoji država. Ja sam tamo pročitao u jednim materijalima i vi ste svi pročitali da o izbjeglicama ovdje o ljudskim pravima brinu se 263 međunarodne hum. Organizacije i 86 naših ovdje u BiH. Sve se one brinu, ali iza svakog građanina treba da stoji država i ovaj parlament i ovo ministarsko vijeće i mi tome moramo dati značaj, ako mi tome ne damo značaj, ko će onda tome dati značaj. Hvala vam.

Za što gospodine Zubak ja i vi nismo se sastali od kako ste vi izabrani za ministra a ja za predsjednika komisije i ako sam četiri puta tražio da se sastanemo.

SEAD AVDIĆ

Razgovarat ćemo. Zahvaljujem se poslaniku Brku. Razgovarat ćemo o metodologiji i saradnji sa Vijećem ministara.

MOMIR TOŠIĆ

Gospodine predsjedniče ja se izvinjavam, mislim da ni jedan ministar ni u jednom prlamentu, a mi smatramo da je ovo naš visoki dom, nema pravo da ovako dobacuje ni na ovaj način poslaniku. Ništa, samo toliko.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Tošiću. Ja vas molim, taj stupanj tolerancije mora biti. Mi smo iz ovih razloga zakazali sjutra sjednicu sa Vijećem ministara u smislu međusobne saradnje i komunikacije i protoka informacija, zato što je to vrhovna izvršna vlast a ovo je Parlament. Znači, sjutra ćemo pokušati definirati odnose i odgovornost Vijeća min istara prema ovom domu koji ih je izabrao, što znači da to nisu sporne stvari. Druga stvar dvije međunarodne konferencije su bile akceptirane od strane Predstavničkog doma šta više i sa diskusijama i govorima u tom kontekstu, znači nije Dom svjesno ili ne svjesno zaobiđen s aspekta ove dvije međunarodne konferencije u BiH. Ko se dalje javlja za riječ. Poslanik Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dame i gospodo, ja bih želio predložiti poslanicima danas da mi usvojimo Prijedlog budžeta i da time stvorimo uslove da do 31.marta dođemo u poziciju da možemo dobiti podršku Budžetu BiH od strane fin. sjetskih organizacija. Već je u uvodu rečeno da je Komisija za fin. i Budžet zauzela svoj stav i navela razloge zbog čega bi trebalo da Parlament prihvati naš prijedlog.

Istovremeno, Ministarstvo Trezora sa svoje strane može da odgovori na određena pitanja i smatram da mi moramo u rebalansu Budžeta a to je krajem maja o.g. dostaviti rebalans i popraviti sve ono što smo u međuvremenu primijetili da bi trebalo u budućem radu ispraviti. Naravno, da sredstva su ograničena 304 miliona su krajnje nedovoljna za sve korisnike budžetskih sredstava. Ovdje se na neki način želi

afirmisati rad Predstavničkog doma, odnosno Parlamenta BiH, sa željom da Parlament BiH kao važna institucija potpuno profunkcioniše i da se stvore optimalni uslovi za njen rad. Naravno, izvršna vlast kao što je sad u ovom slučaju Savjet ministara, sredstva su im krajnje nedovoljna. Kad govorimo o Ministarstvu civilnih poslova, tu nedostaje 800.000 maraka, kad govorimo Ministarstvu vanjskih poslova nedostaje 10 miliona maraka, Državnoj graničnoj službi 20 miliona maraka itd. nema potrebe nabrajati koliko je korisnicima Budžeta potreban novac. Zato, cijenim da u ovom momentu i danas, zbog važnosti da se Budžet donese, trebalo bi da se pozitivno izjasnimo o njemu, a da u rebalansku Budžeta i imat ćemo za to dovoljno vremena da sagledamo sve ove potrebe koje su, koje će se otkloniti, kažem, u rebalansu Budžeta.

Istovremeno, ovdje bi bilo dobro, prije svega da Savjet ministara, gospodin predsjedavajući, predsjedavajući, odnosno Kolegij Predstavničkog doma i sve strukture u BiH, razgovaraju sa finansijskim organizacijama i drugim predstavnicima međunarodne zajednice sa ciljem da, neću da kažem, da nas ne razumiju, ali da nas bolje shvate, jer ako mi želimo da BiH postane pravna država, mi moramo donositi zakone, a mnogi su u proceduri. Svaki novi zakon traži nova materijalna sredstva, veći broj izvršilaca itd. U tom slučaju, znači, ako neko želi, a mi to želimo, da profunkcioniše BiH, onda da bi država funkcionisala, mora imati novac. Ne može nešto da funkcionije samo na lijepim željama da nešto profunkcionije nego na materijalnim pretpostavkama da bi BiH mogla usješno da uđe u Savjet Evrope.

Zato molim i sve one koji razgovaraju, prije svega sa MMF-om i sa drugima da se predoči ta činjenica a ne da se na bazi jednog okvira, na jednoj statičkoj sonovi, bez razlike na proces donošenja novih zakona i nekih drugih uslova, koji treba da se stvore, da bi funkcionisale zajedničke institucije u BiH. Mi na neki način nismo to dovoljno objasnili. Zato molim sve da se to dovoljno objasni, da je situacija takva i da nađemo razumijevanje i naravno nove izvore prihoda koje ćemo imati na raspolaganju u ovoj godini, duboko sam uvjeren.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Gligoriću. Da li se još neko javlja za riječ. Poslanik Malkić.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Evo dok sam dolazio usput, zamoljen sam od predsjednika kluba da u ime kluba, odnosno SDA podržimo predloženi Budžet. No, u svoje ime ja imam jednu izmjenu. Smatram da Srebrenica zaslužuje posebnu brigu države BiH. Za takvo nešto smo se izborili u okviru međunarodne zajednice i oni ovih dana prezentuju poseban akcioni plan za Srebrenicu. U Vladi Federacije BiH, također, smo dobili takav jedan status i obećanja u Vladi RS nadam se da će to biti tako, međutim, smatram da isto to treba da ima i u okviru države BiH, a smatram da iz sredstava namijenjenih za izradu novih knjižica, obzirom da sam ja sinoć ili preksinoć slušao na televiziji da će nova knjižica pasoša koštati 30 maraka. Smatram da, iz ovog dijela sredstava koja su namijenjena za pasoše treba odvojiti bar jedan milion na ime programa za Srebrenicu. Tako da bi se onda program za izbjeglice povećao još za jedan milion a posebno bi bila izdvojena stavka za Srebrenicu. Za što prelažem ovako nešto i smatram da ima opravdanje, jeste, što je Srebrenica bila zaštićena zona, zatim što je razmjera genocida koji se desio u Srebrenici svima poznat, zatim što je srebrenička privreda, njeni kapaciteti apsolutno uništena i što postojeći privredni resursi se loše iskorištavaju ili

nikako se ne iskorištavaju. S ovim sredstvima koji bi se plasirali u privredne kapacitete i u povratak izbjeglica, nadam se da bi rebrenica bar pomakla se sa ove mrtve tačke u kojoj se nalazi u RS.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Malkiću. Poslanik Borić.

ADEM BORIĆ

Ja sam zamolio gospodina Malkića da iznese stav Kluba poslanik SDA i mi zapravo prihvatamo amandmane na Budžet koje je uradila ova komisija za finansije i Budžet. Mi imamo razumijevanja za trenutak u kojem se Budžet donosi i imamo razumijevanje za rebalans koji će očito trebati donijeti i zato Klub poslanika, mislim kroz ove amandmane, koji su ovdje postavljeni može prihvatiti amandmane. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Boriću. Poslanik Tošić.

MOMIR TOŠIĆ

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, gospodo iz Ministarskog savjeta, Klub SDS će da, uz ove amandmane podrži Budžet BiH, jer znamo sve ograničavajuće faktore za visinu ovog budžeta, ali smatramo da ukoliko se bude planiralo i upravo davao značaj onim stavkama koje su i najneophodnije za funkcionisanje zajedničkih organa da ćemo vjerovatno i uspjeti u ovome. Znači, od strane Kluba SDS je podrška ovakvom projektu Budžeta uz amandmane koji su prošli na komisijama.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Tošiću. Da li se još neko javlja za riječ od poslanika. Nemamo prijava. Riječ ima ministar Trezora, aktuelni predsjedavajući Vijeća ministara dr Matić.

BOŽIDAR MATIĆ

Poštovane gospođe i gospodo, ja se ispričavam što sam morao izaći, obaveza stvorena davno, prije nego što je zakazana ova sjednica, oko jednog velikog problema koji nisam mogao otkazati, jer je čovjek iz Beča došao na taj sastanak i morao se vratiti danas po podne, japanski ambasador koji je nerezidentan u Sarajevu, ja nisam mogao otkazati sastanak s njim. Ja bih vao htio nekoliko stvari kazati. Ovaj tekst ste viimali prije nego što je ovo vijeće ministara izabrano. Dakle, to je stari Trezor predložio, mi smo ga pregledali i smatrali smo da je prilično izbalansiran i nismo pravili intervencije u njega. Prema tome, mi smo ovdje da branimo onu cifru od 304 koju ne smijemo probiti. Sve ostalo kako vi zaključite, Trezor će izvršiti. Unutrašnja prebacivanja sa stavke na stavku vaša je stvar. To je jedno.

Drugo, vidim da se spominje riječ rebalans. Mi smo dobili informaciju od MMF ne možemo računati klasičnog tipa, nego se može govoriti o rebalansu, ako se uvedu novi izvori. Šta su ti novi izvori? Kao prvo da bismouopće pristupili promjeni

Budžeta, ima jedan uvjet da, Državna reviziona komisija u punom kapacitetu pregleda kompletno poslovanje za 2000.godinu svih ministarstava. Dok se to ne desi i ti izvještaji ne budu ovdje rebalans ne može ni početi. Dakle, situacija je mnogo gora nego što se očekuje, jer sagledavajući kapacitet te revizione komisije, oni su rekli da od prilike mogu da rade tri ministarstva u paraleli istovremeno i to traje oko dva mjeseca, tek su počeli raditi. Ne znam, najavili su da počinju raditi. Kad će oni to završiti neznam. Drugi uvjet je, postoji jednalinija kod MMF-a od 32 miliona koja se gasi 15 maja, a ona je predviđena za pomoć budžetima entiteta i državnom budžetu. Ta linija da se ne ugasi, potrebno je ispuniti tri uvjeta. Jedan je uvjet donijeti ovaj budžet državni, ne veći od 304, donijeti entitetske, koji su također, od MMF-a ograničeni obadva, ne da budu privremene mjere nego usvojeni budžeti, to je prvi uvjet, drugi uvjet je da se harmoniziraju poreske stope među entitetima, to se već radi i treći uvjet je da se uvede porez na građevinski materijal od 10%. Ako ta tri uvjeta ispunimo, onda, do 15 maja, ova linija će još biti na raspolaganju kao pomoć entitetskim budžetima.

Što se tiče perspektive da se neki novi izvori nađu, o tome već postoje prijedlozi. Dobili smo ideju da entitetski budžeti uvedu novi porez, tzv. zeleni porez, što u mnogim zemljama postoji, ekološki porez na zagađivače i kao prvi zagađivači su identificirani automobili, motorna vozila i taj porez bi se plaćao prilikom registracije i od prilike u tom izvoru, s obzirom na broj vozila koji se registriraju vidi se nešto, neko povećanje od 26-28 milina maraka. Čuli smo da se još neke ideje o dodatnim izvorima razvijaju, a znači ovi se izvori koji postoje ne smiju opterećivati. Možemo samo na bazi nekih novih ideja ići gore, eto to sam htio da vas obavijestim i molim vas, da ne ulazeći ovo što ste vi unutar mijenjali odnose, to mi sve prihvaćamo kao Trezor, mi ćemo to izvršavati, ali da Budžet na koncu bude usvojen jer bez njega ne možemo ove druge uvjete ispunjavati. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se predsjedavajućem Vijeću ministara, s tim da bih ja, također, bio slobodan da možda zamjenik ministra odgovori još na nekoliko pitanja, gdje predsjedavajući nije akcentirao, to je servisiranje vanjskog duga BiH, kojom dinamikom i na koji način se približavamo jednostavno državi koja više ne može se zaduživati. Koji broj poslanika se želi profesionalizirati, to ćemo mi odgovoriti, mi imamo identificiranih oko 28 sa tendencijom povećanja, znači, vjerovatno dvije trećine poslanika će biti profesionalizirano i jednostavno sa tim se treba i računati sa brojem zaposlenih, uzimajući još u obzir iz prošlog saziva da imamo negdje oko desetak poslanika koji primaju lični dohodak u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine, uzimajući u obzir postojećih 26 radnika i mogućnost prijema, tamo stoji po sistematizaciji cifra koja zabrinjava, ali mi moramo voditi jednu politiku restriktivnu, koja jednostavno ide ka tome da primaju se samo neophodno potrebni radnici, u smislu potrebe sistematizacije radnih mjesta, što znači da u krajnjem slučaju moramo se krajnje racionalno ponašati, prije svega Parlamentarna skupština sa oba doma i Predstavničkim i Domom naroda Parlamentarne skupštine BiH. Ako je moguće, bilo je pitanja gospodine ministre, zamjeniče ministra Trezora, servisiranje vanjskog duga, interesantno pitanje koje zaokuplja i javnost BiH.

MUHAREM IMAMOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, poštovane kolege, uvaženi zastupnici, ja moram reći da sam lično zadovoljan raspravom koju vodimo i volio bih da ovu raspravu nastavimo u cilju dolaska da, do kvalitetnih rješenja. Ovo pitanje koje je posebno vezano za servisiranje ino duga, to je jedno od pitanja koje je ostalo, nažalost, otvoreno i koje smo mi kao prenijeli kao otvoreno pitanje i kao problem koji će se usaglašavati, konačno usaglašavati na nivou razgovora premijer i predsjednici vlada. Dosadašnji odnosi koji su uspostavljeni bili su usaglašeni sa MMF-om. One razlike koje vidite, one su rezultat praktično direktnih ulaganja koja nisu u funkciji podrške direktno državnim institucijama, nego su to ulaganja koja su vezana za određene privredne i infrastrukturne objekte. To je od prilike odgovor na ovo pitanje i mislim da stoji potreba da u nizu pitanja koja su se otvorila vezano za Budžet da se i to pitanje razriješi. Moram reći isto tako, mi smo prihvatili ovaj budžet kao polazni i prelazni, za što, da bismo stigli dinamiku vremena koja nam je ostala, preostala do rokova koje MMF uspostavio sa obavezom da uspostavimo jasnu metodologiju i kriterije po kojima će se svaki budžetski korisnik staviti u istu poziciju da planira da troši ali i da odgovara za eventualne troškove koji nisu potvrđeni od strane Parlamenta. Ja molim i predažem da bismo što manje imali dalje razgovora, bar što to se tiče ovog paketa budžeta sa međunarodnim institucijama, predlažem da se prihvati intervencija koja je vezana za transfer sa pozicije Predsjedništva na poziciju Zajedničke službe Skupštine u iznosu od 300 i nešto hiljada, da sad broj, ovdje mi nije tu, a da ostale pozicije zadržimo, jer ovim amandmanima rušimo funkcioniranje ostalih budžetskih korisnika. Tu posebno naglašavam Ministarstvo za izbjeglice, da ne govorim druge probleme koji suotvoreni, potrebom da se u cilju jačanja institucija države, mora dati podrška Geodetskom zavodu, Arhivu BiH, Zavodu za mjeriteljstvo i da ne nabrajam sve, to su sve otvorena pitanja i ja molim da zaista shvatimo da, u ukupnoj konstrukciji jačanja države nije i ne može se samo jačati država na bazi parlamentarne strukture. Državu čine i sve one prateće institucije i službe, pa molim da u tom svjetlu sagledate potrebu da ostavimo ovo što smo do sada programirali za Ministarstva i ostale institucije, a da se podrži ovaj prenos, hajde da kažem, preraspodjela između Predsjedništva i zajedničkih službi Parlamenta Skupštine BiH. Evo to su od prilike prijedlozi.

SEAD AVDIĆ

Ja vas molim da privodimo diskusiju kraju. Poslanik Begović.

MUHAMED BEGOVIĆ

Uz svo uvažavanje gospodina Imamovića što je iznio to obrazloženje, Ustavno-pravna komisija je usmjerila amandman prema finansijskoj komisiji, koja je prihvatila i oblikovala i dostavila ovdje. Sad smo raspravljali o tome. Ustavno-pravna komisija ne može prihvatiti, što se tiče naše komisije, ne može prihvatiti ovu intervenciju gospodina Imamovića.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Begoviću. Poslanik Kovačević.

LJUBOMIR KOVAČEVIĆ

Dame i gospodo, ja bih stvarno molio da poštujemo proceduru usvajanja Budžeta. Mislim, ako hoćemo da dovedemo u pitanje ne usvajanje Budžeta, a što ja ne bih preporučio kao zamjenik predsjednika Komisije, s obzirom da je on momentalno van ove sali, ja predlažem da se prihvati stav Komisije koja je prihvatila amandman. Ne možemo mi sad kroz diskusije odbacivati amandman Ustavno-pravne komisije, niti odbacivati prijedlog Komisije, pošto je ona ovlaštena da predlaže Parlamentu Budžet, Komisija ne može bez, ili nekog novog sastanka ili odgađanja usvajanja dati prijedlog i odstupati od svog prijedloga. Mi smo rekli neće biti problema da se te pozicije poslije popravljaju itd. možemo možda između u okviru od 304 kako je predsjedavajući Ministarskog savjeta, mi smo u okviru 304 hiljade, a možemo se poslije dogovoriti i nekih ... mjera pozicija kod izvršenja ako se pokažu. Nažalost, mi usvajamo Budžet bez prethodnog, nemamo izvršenja za prethodnu godinu. Ne znamo koja ministarstva će povećavati obim rada, koji će novi zakon, sve su mnoge stvari nepoznanice, a isto ne bih se složio to je ona vlada budžet, prethodna. Mene interesuje, ova će Vlada živiti sa ovim budžetom, ovaj ministarski savjet i ova skupština sa ovom godinom i mi ga usvajamo za ovu Parlamentarnu skupštinu i usvajamo ga za ovaj sastav ministara, Budžet za 2001.godinu, a drugo je što je uzak okvir.

Prema tome, Komisija za Budžet i finansije ostaje pri svom predlogu.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Kovačeviću. Mijatović.

MIRKO MIJATOVIĆ

Ne bih želio šire diskutovati, jer ja sam pomislio da smo pri kraju, pa bih, u cilju da prevaziđemo problem dao jedan prijedlog. Kada su se od prilike završile diskusije i poslije toga se javio predsjednik Ministarskog savjeta i ono šta je rekao gospodin Matić, ja mislim da je to prihvatljivo, ali je malo nelogično što se poslije toga javio zamjenik ministra Trezora, ali je dao sasvim .. kod vas, to je problem i sada to iziskuje nove diskusije itd. Ako gospodin zamjenik odustane od svog prijedloga, kojim se poništavaju ovi amandmani ili se preformulisavaju, ja mislim da smo na tragu rješenja i da možemo usvojiti, dakle, u skladu sa ovim što je rečeno, u skladu sa fin. komisijom, da Budžetom kao što ga imamo, uz dodatak onoga što je rekao predsjednik Ministarskog savjeta, a to je da stoji sloboda ili da mi to opet usklađujemo po određenoj proceduri, prilagođavamo potrebama Parlamentarne skupštine itd.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, evo ja nisam zadovoljan, jer nisam dobio odgovor ni na jedno moje pitanje. Nešto je zamjenik ministra govorio, ali ništa nije konkretno odgovorio na ono što sam ja pitao. Što se tiče servisiranja vanjskog duga, nije nam odgovorio da li je to stari ili novi dug, je li to zajedno se vraća, nije mi odgovorio po kom kriterijumu, odnosno mi bo po ovome kako je sad predloženo RS bi trebala da plati viška 11 miliona i 200 hiljada. Ako to nije drugačije nekako, želim da mi to objasni. Da li to se vraća onako kako je zaduženo ili paritetom jedan – dva, to je jedno.

Drugo, nije mi odgovoreno oko Vijeća ministara, za što treba paralelna i za što treba kabinet predsjednika Vijeća troši 204.000 nije mi odgovoreno ni na, što se tiče zajedničkih službi. Ja sam imao primjedbu i na ovih 600 a ovdje je dodato još 200 hiljada i drago mi je što su ovi iz komisije to uočili, jer su i ovi iz ministarstava bili u početnom ovom prijedlogu predložili za komunalne troškove održavanja, međutim, sad je to ovim amandmanom izbačeno, želim da mi se objasni gdje to ide tih 800.000 šta se to toliko značajno radi. Dalje, da mi se objasni Ured za reviziju fin. poslovanja, on ima duplo veće plaće, zbog čega to imaju, njih ima zaposlenih 26 a ova agencija za statistiku ima 14 i više nego duplo i da konstatujem da ovo kad se pogleda na kraju zbirno, faktički mi za servisiranje stranog duga, dužni smo negdje oko 212 miliona i 100 hiljada za ukupne troškove, oko 90 i još nešto hiljada 91 milion, što znači da mi se ne smijemo više zaduživati, jer mi ne možemo, ako se budemo ovim tempom zaduživali, mi ćemo prestati, mi ćemo pojesti sami sebe, nećemo moći uopšte postojati kao BiH ni kao Parlament ni druge institucije. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Spasojević proširuje svoje zahtjeve i odgovore traži. Predsjednik komisije gospodin Belkić. Ja bih nakon toga imao jedan prijedlog iz svega ovoga, poštujući, normalno, u cjelosti mišljenje i stav Komisije za fin. i Budžet ovog doma.

BERIZ BELKIĆ

Komisija je uradila što je uradila i dostavila amandmane. Naravno, ako se Predstavnički dom drugačije opredijeli, odnosno ako prevlada drugačije raspoloženje, mi ćemo sjesti ponovo pa preispitati novonastalu situaciju. To je jedna stvar. Međutim, ja slušajući gospodina Matića, što reče gospodin poslanik iz SDS-a sam razumio da je bitno da je 304 miliona a unutra šta se dešava da je to stvar našeg predstaničkog doma, ja baš nisam to najbolje shvatio, nije moguće, ali eto. To nije vjerovatno mislio gospodin Matić tako, da je sasvim sve jedno da je na zajedničkim službama milion a na Ministarstvu za izbjeglice sto. Tako je ispalo ma nemojte kako kažemo, mi vrlo uvažavamo stavove Vijeća ministara. Dakle, komisija ostaje kod amandmana, ali ja sam vam rekao kad sam obrazlagao da predlagač, očigledno a i komisija nije imalo pouzdane parametre, da smo na neki način, ipak, nednostrano informisani od strane skupštinskih službi. Nismo čuli ostale korisnike Budžeta. Niko nam nije znao tačno odgovoriti, ja to potpuno razumijem, je li to stvarno stanje zaposlenih, je su li to sistematizacije itd. niz elemenata i ako se sjećate šta smo predložili kao komisija ovoj skupštini. Predložili smo da se usvoji ovaj budžet sa amandmanima, da damo važnost Skupštini, da kažemo to je to, ali smo predložili da se zaključkom obaveže resorno ministarstvo, dakle, Ministarstvo za Trezor institucija BiH, da do konca maja krene u proceduru rebalansa unutra gospodine Matiću, ne u odnosu na vertikalnu, povećanje, smanjenje cifre nema, naravno i mi razumijemo da je teško očekivati značajnije promjene u nivou Budžeta, ali u unutrašnjoj strukturi, a do tada da se provjeri, je li tačno ovo što su skupštinske službe pisale da su njihove plate najmanje, da njima nedostaje 50 ljudi, da je ovo, da je depresirano itd. u odnosu na ostale i neka se obrazloži to dobro, jer je i Ustavno-pravna komisija dobila te podatke.

Dakle, to su stvari koje nije mogao predlagač kao ni komisija. Kad je riječ o servisiranju vanjskog duga itd. resorno ministarstvo je nama dostavilo informacije,

mislim da su svi poslanici dobili, ko je imao vremena da proučava. Ja sam to proučio i jasno i mi smo kao komisija zatražili zaključkom da osim podataka unutrašnjih, podataka stari novi dug, po entitetima itd. da vidimo ko su krajnji korisnici i mogu li uvijek, jesu li locirani krajnji korisnici i mogu li oni otplaćivati imaju li prihode itd. da li se mora baš na državu itd. i upozorili smo na stepen zaduženosti, rizik zaduženosti itd. Zatražili smo mi niz objašnjenja od predlagača. Nešto smo dobili nešto nismo, ali stalno nam je bio cilj da donesemo Budžet. Evo da ispoštujemo i da povjerujemo da ova skupština je depresirana da povjerujemo da zbog sredstava ne može da radi, svi poslanici su podržali i Komisija ostaje kod svog prijedloga, uz ovaj zaključak da se do konca maja uradi, da se krene u proceduru rebalansa, ali zaista po principima i kriterijima, koji bi bili opšte primjenjivi i važe za sve korisnike. Mi smo postavili pitanje, ko se sve finansira iz Budžeta države, i rekli, iz Budžeta se može finansirati samo onaj ko je zakonom određen da se finansira. Onaj ko je odlukom ovog parlamenta određen da se finansira, dakle, postoji niz nedovršenih pitanja, ali je stalno lebdio zahtjev dajte Budžet, evo mi smo uradili što se moglo uraditi. Ja predlažem da se izjašnjavate o ovom predloženim tekstem budžeta sa amandmanima.

SEAD AVDIĆ

Ja predlažem Vijeću ministara da završimo sa ovim. Ja ću, također, biti slobodan da iznesem svoje mišljenje, zahvaljujući se predsjedniku Komisije za finansije i budžet. Zamjenik ministra Imamović.

MUHAREM IMAMOVIĆ

Ja bih želio da pojasnim da se uopšte ne radi o različitom pristupu mog ministra i mene kao zamjenika, radi se samo o fazama. Ja sam htio da sada se dogovorimo za intervenciju koja bi razriješila jedan čvor, a ovo što se mi opredjeljujemo da napravimo rebalans unutar okvira koji nam je diktiran, odredba MMF da to radimo argumentovano, dokazano i bez lobiranja, a to podrazumijeva donošenje onih kriterija o kojima sam govorio i to podrazumijeva jednu ozbiljniju proceduru rasčišćavanja svih odnosa kod svih budžetskih korisnika.

Ja vam moram reći da smo se mjesec dana bavili u Ministarstvu trezora hvatanjem računa koji su nelegalni itd. Ja vas moram zamoliti da shvatite, da je Ministarstvo Trezora profunkcioniralo praktično u oktobru prošle godine i molim za zajedničku saradnju u ovom tonu. Mi predlažemo da se proba u ovoj situaciji izvršiti ta intervencija, ali ako ostaje komisija pri tom stavu, mi nemamo šta drugo nego podržati i poslušati ono što vi govorite i molim da tako završimo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se zamjeniku ministra. Nećete se ljutiti da se ja dignem i da time dam i argumentiram svoj prijedlog za usvajanje Budžeta.

Ja vas molim za taj stupanj tolerancije. Porazgovarali smo i na Klubu poslanika SDP i predlažem slijedeće. Znači, da se usvaja Prijedlog budžeta institucija BiH, uz amandmane Komisije za fin. i Budžet.

3. Pravim intervenciju kod amandmana Komisije za fin. i Budžet da se samo kod Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice ostavi predviđeni iznos i u korist prognanika u smislu unutrašnjeg preispitivanja i funkcioniranja ministarstva i da se da težište povratku prognanih i raseljenih unutar tog ministarstva. Predlažem samo stupanj tolerancije, ja vas molim, znači samo za to ministarstvo da ostane predviđena cifra kao što je predviđena u Prijedlogu Budžeta. To je pod 3.

4. Predlažem da Vijeće ministara, odnosno Ministarstvo za ljudska prava, izbjeglice predloži ovom parlamentu, kao što je gospodin Malkić predložio, znači aktivni plan za Srebrenicu i uvažavanje specifikuma problema povratka prognanih i raseljenih u Srebrenicu i svega onoga što je vezano za Srebrenicu. Znači, da nam se predloži u vidu posebnog programa, odnosno aktivnog plana za Srebrenicu.

5. Da nam Vijeće ministara dostavi u pisanoj formi sistem i principe servisiranja vanjskog duga i stupanj istrošenosti, odnosno entropije ove države BiH s aspekta mogućnosti zaduživanja u inozemstvu, znači da to u pisanoj formi dobijemo i da jednostavno se svi poslanici u cjelosti obavijeste o tome, i

6. Da očekujemo od Vijeća ministara, napore da se učini rebalans uz definiranje novih izvora Budžeta BiH do kraja maja tekuće 2001. godine.

Ja mislim da bi mogli pomiriti sa ovim zaključcima i sa ovom malom korekcijom predloga Komisije za fin. i Budžet. Hvala vam.

MOMIR TOŠIĆ

Ja stvarno nas ovdje ne razumijem. Koliko je komplikovano usvojiti Budžet i mi smo već bili samo da glasamo i sad smo se vratili na početak.

SEAD AVDIĆ

Nismo se vratili na početak.

MOMIR TOŠIĆ

Molim vas, kršite proceduru. Ovdje može samo da se amandman, da se amandmanom sada ponovo promijeni, da ponovo zasjeda Komisija za fin. i budžet. Vraćamo se na početak. Ovo su sve male finese o kojima je govorio i predsjedavajući Ministarskog savjeta. Znači, to se da završiti, zato, ja vas molim, usvojimo amandman i usvojimo Budžet dok smo tu, a prije toga samo da se da kolegi objašnjenje koje je postavio konkretno, ako sad nema da ostavimo to za drugu sjednicu, vezano oko duga, njegovog servisiranja, jer mi smo kao novi saziv, odnosno ja znam, ali sve kolege ne znaju i Pariškog i Londonskog koji je procenat vraćanja, kako smo došli do toga i kakva će dalje biti dinamika vezano oko toga i, ono pitanje koje je postavio moj kolega iz Kluba vezano za 600.000 koji su predviđeni za ove komunalne, kasnije povećano za 200 šta je to ako ima ako nema, da to ostavimo da pripremite za slijedeću sjednicu a danas usvojimo Budžet. Prvo amandmane kako ide po proceduri, ako krenemo da se nešto mijenja u amandmanima vraćamo se sve na početak. To ostaje novih 2-3 sata najmanje do usavršavanja kad se otvori procedura dalje i mislim da smo blizu jednog vrlo složenog akta koji treba na ovaj način usvojiti molim vas. Ako krenemo ponovo u raspravu nećemo stići nikad.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Tošiću. Poslanik Spasojević.

ZORAN SPASOJEVIĆ

Gospodine predsjedavajući ne slažem se sa vašim prijedlogom i mislim da je ovo gospodin Tošić dobro rekao a evo iz kog razloga se ne slažem, jer ovdje ovo što ste vi rekli za Ministarstvo za ljudska prava, izbjeglice što je skinuto, skinuto je isključivo sa plaća, a oni imaju 73 zaposlena a Ministarstvo za evropske integracije ima isto 70 znači za tri radnika razlika je u 250.000. Mislim da to nije razlog da ovo što je Komisija za Budžet dala amandman ne treba da to diramo. Ako ima negdje na drugom mjestu,odnosno ili ova sredstva koja su skinuta da se stave za izbjeglice a da se ne vraća ovo na plaće što je. Za što bi tri radnika imala 250.000 na raspolaganju. Što je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice važnije od Ministarstva za evropske integracije. Nema razloga.

MIRZA KUŠLJUGIĆ

Smatrajući da je ova tačka veoma važna i da ne bi trebali da presjecamo, time što ćemo pristupiti glasanju, očigledno je da imamo razlike u mišljenju između poslanika, komisije i Vijeća ministara, odnosno zaduženih ovdje ministra i zamjenika ministra. Ja prelažem, da ne bi ad-hok definisali amandmane, ovdje smo već definisali 3-4 ad-hok amandmana koji bi morali ići na komisiju, ja ispred Kluba SDP-predlažem pauzu da se sastane komisija zajedno sa ministrima.

SEAD AVDIĆ

Samo malo, ovo je legitiman zahtjev.

MIRZA KUŠLJUGIĆ

Onda tražim pauzu od pola sata.

SEAD AVDIĆ

Traži Klub poslanika SDP-a, na amandman na izvještaj komisije za fin i budžet. Ima pravo na pola sata pauze. Hvala vam. Posla sata pauze.

KOVAČEVIĆ LJUBOMIR

Ne može Komisija za finansije i Budžet zasjedati,odlučivati, ona mora dobiti amandman i trebala je da dobije prije sjednice. Mi dok ne dobijemo pismene amandmane ne možemo zasjedati.

E, pa nema Budžeta danas. Pa nemojte, imamo tekst amandmana novi.

HILMO NEIMARLIJA

Da iskoristimo ovu pauzu i da izbjegnemo ponavljanje stvari koje smo već apsolvirali. Po redu, kako se odvijala rasprava danas u Budžetu. Mi smo imali, zapravo, jedan amandman na Prijedlog budžeta od komisije naše parlamentarne za

finansije, imali smo poslije toga samo još jedan amandman poslanika Malkića, koji proceduralno da se o njemu razgovarati. Više nismo imali ni jedan amandman. Imali smo nešto u formi, ad-hok iznešenih amandmana ili prijedloga za korekciju amandmana finansijske komisije što je iznio predsjedavajući.

U međuvremenu svu raspravu i sve ove komplikacije da tako kažem u razumijevanju izazvalo je to što nismo dobili jasan, precizan odgovor od Vijeća ministara na amandman koji je proceduralno čisto dostavljen od Komisije za finansije. U pauzi ja molim Vijeće ministara da se odredi, ako je stav koji je ponudio predsjedavajući i ako se amandman prihvata od Ministarskog vijeća ono automatski postaje sastavni dio njihovog prijedloga budžeta i mi idemo na glasanje, uz obavezu predsjedavajućeg da prethodno stavi amandman samo Malkića. Situacija je vrlo jedinstavna i čista.

Svaki poslanik ima pravo da uputi amandman. Ja sam kazao da je samo proceduralno sporan, zato što treba 48 sati. Dakle, ako ćemo proštivati proceduru do kraja, treba nam odgovor Ministarskog vijeća i izjašnjenje o zakonu.

SEAD AVDIĆ

Pola sata pauze.

/PAUZA/

Klub poslanika SDP-a je tražio pauzu, dr Kušljugić.

MIRZA KUŠLJUGIĆ

Dame i gospodo mi smo i od predsjednika Komisije koja je zvanično predlagač dobili da oni nisu imali pouzdane kriterije na osnovu kojih su dali Prijedlog budžeta i zbog tog smo tražili pauzu da dođe do pojašnjenja, vezano za prijedlog o kojem treba danas da glasamo u dogovoru sa Ministarstvom za Trezor, Klub SDP-a je tražio da se oni još jednom očituju po pitanju prijedloga komisije, tako da možemo da nastavimo da radimo po proceduri koja je predviđena.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Kušljugiću. Zamjenik ministra Imamović.

MUHAREM IMAMOVIĆ

U cilju što bolje saradnje Parlamenta i Vijeća, mi ne možemo oduzimati pravo Parlamentu i njegovim komisijama, zapravo Predstavničkom domu, zapravo da definišu amandmane i ne možemo ih mi blokirati. Mi smo ponudili argumentaciju koja ukazuje da amandmani, u značajnoj mjeri remete odnose unutar postojeće koncepcije Budžeta, a pošto je to tako, predlažemo da se ovi amandmani da se o njima Predstavnički dom izjani i ako budu prihvaćeni, to automatski podrazumijeva da moramo ući u izradu rebalansa Budžeta u okvirima koji su definisani međunarodnim sporazumima, a ukoliko Predstavnički dom, zapravo Vijeće ministara i Predstavnički dom zajedno predlože odgovarajuća rješenja, koja bi povećavala prihod institucija BiH, to bi onda dalo prostora da se rebalans proširi i na taj dio dodatnog prihoda,

ukoliko stvorimo pretpostavke da obezbijedimo te dodatne izvore. Evo toliko i hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se zamjeniku ministra. Znači, otvoren je put ka usvajanju ove tačke dnevnog reda, znači budžeta, s tim da je gospodin Malkić bio formulisirao svoj stav kroz amandman. On je omogućio da je imao pravo članom 94.stav.3. se daje mogućnost da se može nakon početka diskusije i razmatranja Budžeta intervenirati sa amandmanom. Međutim, mi smo sugerisali da se to pretoči u sugestiju,odnosno zaključak ili zahtjev Vijeću ministara i ja molim gospodina Malkića da, ukoliko je saglasan sa ovom idejom da ne opterećujemo usvajanje Budžeta, a da zaključkom definiramo obavezu Vijeća ministara s aspekta Srebrenice. Poslanik Malkić.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Dame i gospodo, nije mi bila namjera kao što su mi neki imputirali u vrijeme pauze da sa svojim prijedlogom imam namjeru da se ne donese Budžet. Naprotiv, namjera mi je bila da se ukaže još jednom na problem Srebrenice i Srebreničana i na sve ono što su preživjeli odnosno doživjeli.

Smatram da predloženi amandman, a obzirom da je predsjedavajući dodatno ga obrazložio, odnosno proceduralno ukazao da ima mogućnost, može naći svoje mjesto u Budžetu, ako već moram biti prinuđen da ga povučem danas u narednom periodu da se zaduži, ali zaključkom ili odlukom da se zaduži Vijeće ministara i Predsjedništvo BiH da u postupku izrade rebalansa Budžeta predvidi namjenska sredstva za podršku programa za Srebrenicu u iznosu do milion maraka za tekuću godinu. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Malkiću. Ovo nije suprotno ciljevima Predstavničkog doma i Poslovnika i mogućnosti funkcioniranja. Znači, ja također, svoju intervenciju povlačim i ja ću je predložiti pod tačkom 4. Izvještaj o realizaciji Aneksa VII Opšteg okvirnog sporazuma,što znači da smo otklonili smetnje, znači vraćamo se na prvobitni ishodišnji prijedlog,znači Prijedlog Budžeta BiH, sa usvajanjem gdje amandmani i Komisije za fin. i Budžet čine sastavni dio teksta i jednostavno dokumenta koji se zove Budžet institucija BiH. Ko je za molim vas. Mislim to rekli u zaključcima, ja se izvinjavam. Možemo ga još jedanput formulirati. Znači da se, Vijeće ministara traži i očekuje informaciju o detaljnom zaduženju BiH, obavezama koje su stvorene i mogućnosti kreditne sposobnosti BiH u narednom periodu. Mislim da bi to bilo još nešto. Ima pravo poslanik Spasojević. Ako se može odmah odgovor dati, ako ne može onda ćemo u pisanoj formi dati odgovor.

MUHAREM IMAMOVIĆ

Ja uvažavam pitanje koje je postavljeno, ali morate pogledati program rada Predstavničkog doma i u njemu ima posebna tačka jedan izvještaj o servisiranju spoljnog duga, kao posebna informacija i tu ćete imati sve podatke. Za vas uvaženi kolega, možete dobiti odmah dokumentaciju koja je interesantna, koja vas interesira,

ukoliko ima dodatnih pitanja možete postaviti putem Parlamenta ili direktno na Trezor. Na ostala pitanja, dozvolite da vam odgovorim stručno i argumentirano u pismenoj formi, ukoliko ne budete zadovoljni, izjasnite se pred Parlamentom da ovdje ne improviziramo.

SEAD AVDIĆ

Poslanik Spasojević.

ZORAN SPASOJEVIĆ

/Govori sa mjesta i ne čuje se/

SEAD AVDIĆ

Usaglasili smo. Molim vas još jedanput, ko je za da se usvoji Budžet institucija BiH, sa amandmanom koji je sastavni dio dokumenta koji se zove Budžet?

Ko je za? Hvala vam.

Ima li neko protiv? Hvala, nema.

Ima li neko uzdržan? Jedan uzdržan.

Možemo zaključiti, znači, od 32 poslanika, koji su prisutni 33 – glasalo za 32 poslanika i 1 je suzdržan, čime možemo reći da je Budžet institucija Parlamentarne skupštine BiH usvojen i u tom kontekstu nije nužno ni potrebno entitetsko glasanje.

Hvala vam na ovoj toleranciji i razumijevanju i mogućnosti dogovora i konsenzusa oko ovog krucijalnog dokumenta za BiH. Ostaje nam tačka 3.

Zaključak, ja sam podrazumijevao da je sastavni dio ovog što sam istakao, ako treba možemo posebno glasati. Da se traži od Vijeća ministara da pri rebalansu Budžeta, uz otvaranje mogućnosti novih, jednsotavno, da se vodi računa i da se ugradi zahtjev gospodina Malkića, koji je definiran i koji ima u Zapisniku. Možemo li to usvojiti? Hvala. Da se posebno ne izjašnjavamo, to je zaključak koji jednostavno jeste zahtjev Vijeću ministara. Možemo li tako Malkiću? Može. Hvala vam. Idemo na tačku 3.

Ad. 3. Prijedlog Zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2001.godinu.

Komisija za Finasnije i Budžet već je dala svoje mišljenje i svoj stav. Dobro, zvala vam, ima li neko ispred Vijeća ministara, zamjenik ministra hvala vam. Otvaram raspravu po tački 3. Prijedlog zakona o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2001.godinu. Ko se javlja za riječ, sa amandmanima podrazumijeva se. Ko se javlja za riječ? Hvala vam. Zatvaram raspravu.

Ko je zato da se usvoji Zakon o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2001.godinu, uz, normalno amandmane koje je podnijela Komisija za fin. i Budžet. Hvala vam.

Ima li neko protiv?

Neko uzdržan?

Hvala vam. Možemo reći da smo sa 33 glasa za usvojili i Zakon o izvršenju Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2001.godinu, normalno zajendo sa amandmanima koji su sastavni dio ovog dokumenta.

Ad.4. Izvještaj o realizaciji Aneksa VII Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH

Imamo u pisanoj formi materijal koji nam je došao od bivšeg sastava Vijeća ministara i imamo saglasnost juče postignutu da ministar za ljudska prava i izbjeglice, gospodin Krešimir Zubak ministar o ovom ministarstvu podnese kraće uvodno izlaganje. Izvolite ministre.

KREŠIMIR ZUBAK

Gospođe i gospodo, kao što je rekao gospodin predsjedavajući, pred vama je materijal koji je dostavilo vama na klupe prethodni sastav Vijeća ministara, odnosno Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice. On je kao što vidite ovdje dostavljen, izrađen zapravo negdje u listopadu – 10. mjesecu prošle godine i zato on u mnogim svojim točkama nije dovoljno ažuran i aktualan. Ja ću u svezi s tim dati samo nekoliko napomena.

Naime, i ako ovaj materijal nosi naziv izvještće, što bi dalo se zaključiti da se radi o izvješću o radu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, on po svom sadržaju, zapravo je kao što ste imali prigodu vidjeti jedan analitičko-informativni materijal, u kojem se daje prikaz stanja u ovoj oblasti izbjeglih i raseljenih osoba, o tome što se do sada učinilo, uz neke naznake što je ministarstvo poduzelo u međuvremenu od dana kako je utemeljeno do dana izrade ovog materijala, a ministarstvo je utemeljeno, odnosno počelo raditi srpnja mjeseca prošle godine.

Dakle, radi se prije svega o jednom analitičko-informativnom materijalu u kojem su dati prvi puta sveobuhvatni podaci i u tome je vrijednost tog materijala, sveobuhvatni podaci o stanju u ovoj oblasti. Oni nisu, kao što sam rekao, dovoljno ažurni i ja ću sa još nekoliko podataka, sa kojima trenutno raspolažemo te materijale samo aktuelizirati.

Dakle, iz ovog je jasno da je u toku rata u BiH iz svojih domova pokrenuto oko 2,200.000 osoba od čega je 1,200.000 otišlo van granica BiH, a jedan milion je ostao unutar granica BiH. Danas prema podacima kojima raspolažemo a podaci su crpljeni, prije svega od međunarodnih organizacija koje se bave ovom problematikom, ovo ministarstvo je napravili samo konpilaciju, pribavilo sve te informacije, statističke i druge i uradilo ovaj materijal.

Dakle, prema podacima sa kojima sada raspolažemo, van BiH se nalazi se 617.000 osoba i one su raspoređene u 40 zemalja. Od tih 617 tisuća i 350 osoba, ja opet kažem, uzmite ove podatke sa malom rezervom, najveći broj njih se na izvjestan način adaptirao ili integrirao u tim zemljama. Ovdje nemamo točne podatke, ali procjena je, da je oko 50% izbjeglica iz BiH koje su otišle u treće zemlje integriralo se tamo tako što je dobio trajne dozvole za boravak ili privremene dozvole za boravak u tim zemljama i konačno i to je procjena. Od tih 300 tisuća osoba koje nisu regulirale na taj način svoj status u trećim zemljama, veliki broj njih pokušava da osigura sebi

taj status u tim zemljama. Teško je sad kazati s kojim brojem se može, to su procjene računati kao potencijalnim povratnicima u BiH, trenutno je teško to procijeniti, ali naše procjene govore da je negdje oko 200 tisuća tih osoba se namjerava vratiti u BiH dok onaj ostatak još kao što sam rekao traži mogućnost i način da ostane u trećim zemljama.

Kada je pak riječ o osobama koje su ostale, odnosno nalaze se u BiH, na temelju podataka o registraciji, odnosno o reregistraciji, trenutno u BiH ima 518 tisuća osoba u statusu raseljenih, 518 tisuća i to najveće, i to ravnomjerno raspoređeno. Oko 50% na području Federacije BiH i oko 50% na području RS.

Prema podacima sa kojima raspolažemo, ako, opet se ograđujem, nisu apsolutno točni, od potpisivanja Mirovnog sporazuma do danas registrirano je u BiH 723 tisuće povrataka, od čega 367 tisuća, govorim zaokružene izbjeglica i 355 tisuća raseljenih osoba.

Na područje Federacije BiH od tog broja vratilo se 79 – 80%, ostatak od 20% jeste na područje RS. U protekloj godini 2000. godini, prema našim podacima, vratilo se 78 tisuća izbjeglica i raseljenih osoba, odnosno oko 11% od ukupnih povrataka na području BiH od dana potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma.

U prošloj godini, kada je riječ o povratku, nešto je uravnoteženiji, ne nešto, nego je skoro je potpuno uravnotežen povratak, tako da je u Federaciju vraćeno od te brojke od 78 tisuća, vraćeno je oko 56%, a 44% na područje RS.

Ono što mi upotrebljavamo taj izraz da veliki broj nas ne voli ga koristiti ali je ušao u terminologiju, ja ću ga koristiti, dakle, kad je riječ o manjinskim povratcima, registrirano je 195 tisuća od potpisivanja sporazuma tzv. manjinskih povrataka. Uglavnom se radi o povracima na područje Federacije BiH.

Drugo što je važno ovdje spomenuti jeste i pokazatelji, neki pokazatelji kojima mi raspolažemo, nemamo potpune, dakle, o implementaciji imovinskih zakona. Na području BiH, do konca prošle godine, po našim podacima, podneseno je ukupno 249 tisuća zahtjeva za povratak imovine 249, od čega se 110 tisuća odnosi na društvenu imovinu a 138 zahtjeva za povratak privatne imovine. U istom periodu podneseno je 111 tisuća, doneseno je 111 tisuća rješenja, odluka kojima se, odnosno to je 40% kojima se dozvoljava povratak imovine, ali je realizacija vrlo loša. U posjed je vraćen 51 tisuća tih stambenih jedinica, da tako kažem, odnosno 21%.

Kada je riječ o broju podnesenih zahtjeva za povratak imovine, onda je to skoro ujednačeno u oba entiteta. Ne postoje neke velike razlike. Ali, kada je riječ o odlukama, koje se povodom podnesenih zahtjeva donose u institucijama vlasti, onda je to apsolutna ne uravnoteženost. Najveći broj zahtjeva oko 60% je donešen na području Federacije BiH, a ostalo na području RS. Dakle, i u ovoj oblasti imamo neujednačenost i kada je riječ o pojedinim općinama u BiH, onda imamo općine u kojima je taj posao ide dosta dobro, moglo bi se reći vrlo dobro, ali imamo općina u kojima se ovoj problematici ne posvećuje nikakva pozornost. Evo to su u najkraćem, stanje u ovoj oblasti, koje evo kao što ste vidjeli, ako ste imali vremena pročitati ovo izvješće koje vam je ranije dostavljeno, nešto su podaci drugačiji.

Kada je riječ u aktivnostima koje mi provodimo sada u Ministarstvu, ja bih u najkraće vam rekao slijedeće. Ministarstvo u prethodnom sazivu, osim ovog posla koji je po našoj ocjeni vrlo solidan, prikupili su, dakle, sve te podatke od međunarodnih organizacija, koje se bave ovom problematikom, uradilo još jedan dobar posao, a to je što je izradilo jedan zajednički plan prioriternih povrataka i taj plan prioriternih povrataka je dat u proceduru kod odgovarajućih međunarodnih institucija, koje se bave finansiranjem i realizacijom programa povratka, ali osim toga u tijeku je izrada i nekoliko regionalnih koje radi ministarstvo u sadašnjem sazivu, nekoliko regionalnih projekata, tako da ćemo mi do konca maja ponuditi još, osim tog prioriternog, još nekoliko programa međunarodnim asocijacijama koje su spremne da pomognu proces povratka. U tijeku su razgovori sa Evropskom komisijom, očekujemo uskoro, sredstva informiranja su već to i nagovijestila razgovore sa Organizacijom islamskih zemalja. Imali smo razgovore sa američkom administracijom, odnosno UJESEIDOM, obavljani su prvi kontakti sa Republikom Hrvatskom i mi ćemo negdje do konca 5. mjeseca imati kompletan uvid u to što u ovoj godini možemo realizirati kad je riječ o obnovi stambenih jedinica. Do sada sa UNHCR-om imamo evidentirano, odnosno potpisano oko, pristanak na obnovu oko 16 tisuća stambenih jedinica.

Mi smo prema svom programu rada predvidjeli da ovom parlamentu, do konca 5. mjeseca dostavimo jednu kompletnu informaciju o stanju u ovoj oblasti, dakle, inoviranu, ažuriranu, s jedne strane i da vas potpuno informiramo što smo u pregovorima u razgovorima sa donatorima osigurali za realizaciju u ovoj kalendarskoj godini. Mi paralelno s tim u okviru ministarstva započet ćemo izradu jednog sveobuhvatnog projekta za narednu 2002. godinu. Mi se nadamo i ako su donatori sve manje raspoloženi za angažman fin. sredstava za obnovu, rekonstrukciju kuća, infrastrukture itd. mi se nadamo da ćemo u ovoj i u idućoj godini, na temelju ovih programa povući dovoljan iznos sredstava da najveći broj prema našim evidencijama sada registriranih 400 tisuća zahtjeva za povratak, tako da najveći broj i uspijemo i realizirati. Dakle, kad kažem oko 400 tisuća, onda se govori o točno popisanim osobama po imenu i prezimenu.

Dio ovoga što mi planiramo uraditi, jeste, i aktivnosti u okviru Pakta za stabilnost. Sredstva informiranja su već javnost obavijestila, mi smo imali ovdje jedan skup, odnosno sjednicu radnog stola za regionalni povratak Pakta za stabilnost i mi očekujemo da ćemo i kroz tu asocijaciju, dakle, preko Pakta za stabilnost, a na temelju zahtjeva za povratak u regiji, osigurati i povući dodatna sredstva koja su nam potrebna, dakle, da ove svoje planove, odnosno programe u ovoj i u idućoj godini realiziramo i ako te, ovo što sam vam ja rekao, zvuči dosta optimistično, ja ipak želim podvući ono što sam već rekao, dakle, da postoji sve manja spremnost međunarodnih asocijacija, institucija, donatora da sredstva daju za ove namjene, sve više se ta sredstva žele usmjeriti u druge namjere u obnovu, ekonomsku rekonstrukciju BiH i druge potrebe BiH i mi ćemo vrlo vjerojatno morati ovdje na ovom parlamentu osigurati i preko entitetskih institucija vlasti, osigurati svoja sredstva za povratak. Prema onome što sada mi raspoložemo, vidjeli ste vi evo ova 3 miliona famozna, koja su jedva prošla ovaj proračun to je država što planira, oko 25 miliona Federacija, ali i oni nisu donijeli proračun za ovu godinu a ne znamo sa kojim sredstvima možemo planirati kada je riječ o proračunu RS. Dakle, mi moramo sve više i više se usmjeravati prema svojim vlastitim sredstvima da bi osigurali povratak onih koji se žele vrtiti svojim kućama odnosno svojim domovima i, zato ja koristim ovu priliku i plediram na vas, kada se već bude pravio rebalans proračuna BiH u narednom

razdoblju da se ima u vidu i ov potreba da se pomogne povratak u Srebrenici, ali i inače da se doznače veća sredstva za povratak, jer je za razliku od prethodnih godina u ovoj godini iskazan veliki interes, veliki interes građana, bez obzira na nacionalnost za povratak svojim kućama koji su u statusu prognanika i raseljenih i mi prvi puta, zapravo, sada ulazimo u situaciju da se stvara povoljna klima da se poboljša sigurnosna situacija na razini BiH, da imamo veliki broj, tzv. inicijalnih udruga, odnosno organizacija građana, lokalnog ili šireg karaktera koje potiču na povratak, ali se sada naše želje za povratkom ne mogu više toliko pratiti ovim sredstvima iz međunarodne zajednice. Mi bismo, dakle, kao ministarstvo apelirani na vas kao što sam rekao da imamo ovo u vidu i da u narednom razdoblju puno više sredstava iz državnog i proračuna entiteta i kantona i općina namijenimo za ove potrebe.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se gospodinu ministru Zubaku. Ovo je bio neophodni, nužni dio informacija sa aspekta ovih, jedna od najbitnijih tačaka sa kojima se suočavamo. Također, realizacija, odnosno implementacija Dejtonskog sporazuma Aneks VII Dejtonskog sporazuma i u tom kontekstu obnova multietničnosti odnosno multinacionalne ... BiH i omogućavanje temeljnih ljudskih prava povratka svi na svoje. Otvaram raspravu po iznesenom uvodnom izlaganju, po materijalu koji ste dobili i normalno vašim saznanjima koje imate.

Predsjednik Komisije za ljudska prava, poslanik Osman Brka.

OSMAN BRKA

Uvaženi predsjedniče, uvažene kolege, Komisija za ljudska prava, imigracije, izbjeglice i azil, održala je sjednicu 12.marta i ovaj izvještaj poslije izlaganja gospodina Zubaka je već malo zastario, ali ja ću ga ipak pročitati onako, jer je to stav Komisije.

Komisija za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil na 2. sjednici održanoj 12. marta 2001.godine, razmatrala je izvještaj o realizaciji Aneksa VII Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Komisija je obavila opsežnu raspravu povodom izvještaja i konstatovala da je najprioritetnije pitanje obezbjeđenja uslova za povratak prognanih i raseljenih lica na svoje, te da Komisija nije zadovoljna postignutim rezultatima provedbe Aneksa VII. U tom smislu Komisija insistira da i iza svakog građanina i njegovih prava treba da stoji država. Imajući to u vidu Komisija je usvojila niz zaključaka vezanih za njene aktivnosti u vezi ostvarivanja prava građana.

Što se tiče mišljenja Komisije za ovaj dom, Komisija predlaže da se od novog Vijeća ministara zatraži osvrt na ovaj izvještaj, odnosno dopunu izvještaja, tim prije što je izvještaj podnijelo Vijeće ministara prethodnog saziva i što je od daka kada je izvještaj usvojen na Vijeću ministara proteklo više od pet mjeseci pa je moguće da ima i novih činjenica, a evo, maloprije ovdje je gospodin Zubak najavio da ćemo krajem, bar do kraja 5.mjeseca dobiti vrlo aktuelan izvještaj i onda ćemo sigurno o njemu moći malo više da kažemo a nadam se da će i Komisija koja je prosljedila svoje upite i Ministarskom vijeću i entitetskim vladama i kantonima dobiti sve tražene podatke, tako da će i ona moći na svoj način obaviti valjano posao koji stoji zajedno i pred Komisijom i pred Ministarskim vijećem i pred ovim domom. Hvala vam.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku i predsjedniku Komisije za ljudska prava. Poslanik Šašivarević.

NEDŽAD ŠAŠIVAREVIĆ

Dame i gospodo, cijeneći prethodna dva govornika, odnosno ministra Zubaka i gospodina predsjednika, ja ću se potruditi da dam samo nekih par konkretnih podataka i prijedloga, s obzirom da sam ja radio u zadnej dvije godine u federalnom Ministarstvu za izbjegla i raseljena lica na mjestu stručnog saradnika za povratak u RS i onda mi nemojte zamjeriti što će biti više malo riječi o ponašanju u RS i imam neke sugestije koje bih predložio ovdje gospodinu ministru Zubaku. Ja bih samo nastavio, dopunio malo sa podacima.

Na nivou BiH, podneseno je zahtjeva za povrat imovine 225.295 to su orjentacione. U Federaciji BiH 119.000 u RS 106.000. Donesena su rješenja na nivou BiH 77.979 a na području Federacije BiH 54.000 i na području RS 23.000. Međutim, izvršena rješenja, što je najbitnije za raseljena i izbjegla lica se kreću ovako. U Federaciji BiH je izvršeno 30.383 rješenja, pardon, na nivou BiH izvršeno je 30.383. U Federaciji 21.868 sad je ta cifra malo veća, a u RS 8.518, sad je ta cifra negdje oko 9.000 i nešto. Sad ću vam dati samo podatke, konkretno u Sarajevu, pa ću to komporirati sa Banja Lukom.

U Sarajevu je podneseno 32.000 zahtjeva za povrat. Izvršeno je 19.000. U realizaciji je ostalih 13.000 rješenja za deložacije. Za ovih 13.000 bi trebale da budu urađene u ovih sledećih 6 mjeseci, kako je donešen, pošto sam ja u isto vrijeme prisustvovao i u Sarajevskom stambenom komitetu, tako da je donešena odluka na Sarajevskom stambenom komitetu da se tih 13.000 rješenja donese u slijedećih 6 mjeseci.

Banja Luka, podneseno je 16.024 zahtjeva. Od toga 9.222 zahtjeva za povrat stanova i 6.802 zahtjeva za kuću. Morate shvatiti da u ovih 6.802 zahtjeva nije konačna cifra, jer zahtjev za povrat imovine, ne zastarijeva kao za stanove, tako da ima ljudi koji još nisu podnijeli zahtjev za povrat kuća. Od toga je doneseno, od ovih odluka za, u stvari izvršeno je 1.797 deložacija. Od toga, vraćeno je 540 kuća i vraćeno je 1.257 stanova. Vidite kolika je tu razlika, od 16.000 samo 1.700, znači negdje 11-12%. Evo jedan podatak koji je frapantan 550 kuća na nivou, na području Unsko-Sanskog kantona su vlasnici srpske nacionalnosti prodali a još uvijek žive u kućama Bošnjaka ili u stanovima na području Banja Luke, Prijedora, Bosanske Dubice, Bosanskog Novog, Kostajnice itd. to su podaci, ja imam u isto vrijeme i nekoliko prijedloga, zahvaljujući tom mom obavljanju dosadašnjeg posla pa sam malo više u toku.

Trebalo bi intenzivirati pritisak na općinske vlasti oba entiteta da se ubrza povratak u gradove, naročito u srpskom entitetu, jer je tamo vrlo, vrlo malo devastiranih stanova. Ciljano i sistematski imenom i prezimenom donirati građevinski materijal iz federalnog Ministarstva za raseljene osobe, iz kantonalnih ministarstava, iz državnog, jer znate, ovo do sada, Federalno ministarstvo je poslalo za prošlu godinu

160 i nešto konvoja, a ni jedan taj konvoj nije išao ciljano na određenu osobu, tako da imamo sad ovdje na Kantonu Sarajeva imamo trnazitne centre. U zakonu kaže da ljudi u tranzitnom centru mogu biti samo petnaest dana u njemu, a imamo ljude u tranzitnim centrima koji su po tri godine tamo. Znači, trebalo bi gospodine ministre otići, imaju podaci, izvaditi podatke i tim ljudima koji su u tranzitnom centru, ako su imali kuće na području povratka, ciljano njima praviti kuće, da bi ispraznili tranzitne centre da bi se moglo nastaviti dalje proced seložacija i oslobađanja.

Uzmimo još jedan evo, konkretan podatak. Izvršiti pritisak na Vladu RS da predviđena sredstva od pet miliona maraka, koje smo mi, ja sam bio poslanik u prošlom sazivu Narodne skupštine RS, prihvatili smo budžet gospodina Dodika, samo zbog toga što nam je u taj budžet ugradio pet miliona maraka za pomoć povratnicima. Međutim, ni jednu jedinu marku, ni jednog feninga nije potrošio u te svrhe. Tako da je taj isti, tih pet miliona je prebačeno u ovaj budžet za ovu godinu kod gospodina Ivanića. Uprilicati što smo donijeli odluku i na Komisiji za zaštitu ljudskih prava češće susrete sa izbjeglicama u zemljama Zapadne Evrope i skandinavskih zemalja, preko klubova naših ljudi gore ili preko ambasada ili konzulatam, a ne samo kad trebamo ići po glasove gore da odemo i da onda obećamo sve.

Imam još jedan prijedlog, po mom mišljenju trebalo bi ukinuti jedan broj ureda za povratak u RS, formiranih na osnovu odluke prošle vlade od 10. mjeseca 1999. godine, jer oni više ne služe svojoj svrsi, bar jedan dio njih.

Što se tiče ovih izvještaja, evo mi smo sad dobili izvještaj star šest mjeseci. Znajući iz iskustva, svaka tri mjeseca ministarstvo federalno, kako federalno, tako kantonalno, tako ostala ministarstva prave izvještaj tromjesečni. Znači, sad smo dobili ovaj izvještaj jako star. Sad za ova prva tri mjeseca, niste rekli da li bi trebao biti izvještaj negdje u petom mjesecu. Ja mislim da nema nikakvih problema ni tehničkih ni bilo kakvih da taj izvještaj dođe u, krajem 4. mjeseca na parlamentarnu raspravu.

Sad ću još samo da pročitam stav Stranke za BiH, či sam ja predstavnik, kad su u pitanju raseljena i izbjegla lica. Stranka za BiH cijeni da jje pitanje povratka raseljenih i izbjeglih centralno pitanje i prvi uslov za izlazak iz krize. Stranka nije spremna prihvatiti nikakve uopštene ciljeve i zaključke, niti partnera u vlasti niti međunarodne zajednice. Zbog toga mi, kao svoje rezolutne zahtjeve postavljamo ostvarivanju slijedećih ciljeva. Povratak raseljenih lica se mora ostvariti u narednih dvije godine. Povratak izbjeglica će pratiti taj proces, ali nije prioritet, osim u slučaju povratka srpskih izbjeglica iz Hrvatske u Hrvatsku i iz Hrvatske u BiH. Vlada BiH, Vlada RS, Vlada Federacije BiH, Vlada Kantona i međunarodna zajednica preuzimaju u obavezu da ostvare ovaj cilj. Parlamentarna skupština BiH bi trebala u roku od 60 dana od formiranja usvojiti operativni plan, kojim će obezbijediti ostvarivanje zakona o raseljenim licima i izbjeglicama i ovih ciljeva na teritoriji cijele BiH. U toku prvih šest mjeseci 2...godine, moraju biti riješeni svi slučajevi duplog korištenja tuđe imovine po bilo kojoj osnovi: vraćena imovina, prodaja imovine, zamjena imovine, nemaju status izbjeglice itd. Samo ostvarivanjem ovog cilja, riješilo bi se 30 do 35% raseljenih lica na području BiH.

Ja gospodo tvrdim sigurno da 35% najmanje na području BiH ima duplih korisnika i onih koji su prodali svoje kuće i stanove a žive u tuđim. Evo dokaz vam je

najbolje 550 prodatih kuća na području Unsko-Sanskog kantona i tu bi trebalo insistirati kod općinskih vlasti, kod resornih službi da li su to službe za naplatu poreza, katastri i nešto slično, oni imaju podatke ko je prodao, oni bi te podatke morali da dostave ministarstvu.

U roku od 90 dana zakonski se moraju urediti pitanja socijalno-ekonomskog statusa povratnika. Povratak na svoja radna mjesta gdje postoji zdravstvena zaštita, socijalna zaštita, školovanje i ostala prava, a u skladu sa Aneksom VI Dejtonskog sporazuma, jer gospodo bez Aneksa VI nema ni Aneksa VII ni obrnuto. Mi zaboravljamo ljudska prava koja su u ovom momentu maksimalno ne ispunjena. Do kraja 2001.godine, moraju se riješiti sva raseljena lica u BiH. Prioritet ima povratak u gradove koji zahtijeva manja fin. sredstva.

U prvih šest mjeseci 2001.godine moraju domaće vlasti na svim nivoima i međunarodna zajednica obezbijediti nužni smještaj za one koj neće da se vrate na svoju imovinu a koriste tuđu. Danas na tome ne radi niko u BiH. U 2002.godini, težište staviti napovratak izbjeglica iz trećih zemalja sa naglaskom na stručnjake. To su stavovi Stranke za BiH i mi ćemo se maksimalno zalagati da te stavove protežiramo u ovom parlamentu i da stojimo iza njih. Hvala lijepo.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Šašivarevišu. Ko se dalje javlja? Dr Kulenović je tražio, poslanik Kulenović.

SALIH KULENOVIĆ

Gospodine predsjedniče, uvažene kolegice i kolege, uvaženi ministre, dragi gosti, ja sam s pažnjom slušao sve ove prethodne diskusije i sve ove iznijete činjenice daju mi za pravo ono što sam mislio predložiti i prije ovih izlaganja, a vezano za ovu tačku dnevnog reda.

Naime, nama svima ovdje je vrlo dobro poznato da je provedba Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma pitanje svih pitanja. U tome se odmaklo onoliko koliko se odmaklo i ne želim sada ovdje elaborirati to, ali ove, ovi iznijeti podaci oni su alarmantni i zabrinjavajući. Dobro je što je na nivou države BiH donijet zakon i on je donijet negdje krajem '99.godine, odmah nakon toga 2000.godine, osnovano je Minisarstvo za ljudska prava i izbjeglice, i evo dozvolite biću kratak, kaže se da je primarna zadaća ovog ministarstva da poduzima radnje s ciljem ostvarivanja i zaštite ljudskih prava i prava izbjeglica i raseljenih osoba, da koordinira rad svih organa u BiH, ali i međunarodnih agencija itd. Ja podvlačim ovo da koordinira. Šta hoću kazati u ovom trenutku. Ja bih najviše volio i ja ujedno predlažem ovdje da svi skupa razmislimo i da pomognemo ministarstvu, da ako je potrebno donijeti, shodno ovom postojećem zakonu neke druge podzakonske akte, ili možda čak ići na izmjenu i dopunu postojećeg zakona, kako bismo ovaj veoma važan projekat i sve ingerencije u vezi s provedbom Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma prenijeli na ovo ministarstvo odnosno državu BiH. Mislim da bi to u ovom trenutku bilo najcjelishodnije i krajnje je vrijeme da se ovom vrlo važnom i najvažnijem po meni pitanju pride organizirano i što prije. Zahvaljujem se.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Kulenoviću. Poslanik Dušan Stokić.

DUŠAN STOKIĆ

Poštovnai predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, dijelim mišljenje prethodnih govornika koji su naglasili da je problem izbjeglih i raseljenih lica zaista jedan od najtežih problema sadašnje BiH, mada država inače ima i niz drugih veoma teških problema, ovo je zaista jedno od najtežih problema, s obzirom da se tiče sudbine velikog broja i ljudi i porodica koje su već godinama u jednoj teškoj situaciji, neriješenog svog statusa, bez izvjesne budućnosti, mnogi ne na ivici egzistencije, nego ispod tog nekog minimuma. Smatram da se o tom pitaju inače dosta priča, često se to zloupotrebljava, ja mislim da nem apolitičke partije koja u svojim predizbornim nastupima nije značajan dio svojih govora posvećivala ovom problemu. Mnogi su obećavali kule i gradove, međutim, u praktičnom, konkretnom radu, veoma se malo radi, nedovoljno, svakako nedovoljno da bi se ovaj problem riješio. Zbog toga smatram da moramo biti praktični, moramo predložiti neka rješenja, koja će ubrzati rješavanje tih problema da se taj rok, kad će svi praktično da budu definitivno zbrinuti što više skrate, znači da taj dan dočekamo što prije da svi oni ljudi koji su pod pritiskom ratnih dejstava, ne svojom voljom morali da napuste svoja ognjišta. Mislim da su oni najveći stradalnici, izuzimajući one koji su u tom nesretnom ratu izgubili svoj život ili dijelove tijela.

Dejtonski sporazum je jasan što se tiče pitanja izbjeglih i raseljenih lica. U Aneksu VII stoji da imaju pravo svi da se vrata svojim domovima, isto tako stoji da svi oni koji ne žele da se vrata imaju pravo da ostanu u mjestu stanovanja, gdje su se nalazili ja mislim potpisivanjem Dejtonskog sporazuma, ne znam možda neki drugi datum, znači postoje te dvije mogućnosti. Postoji mogućnost povratka, postoji mogućnost opstanka, ostanka tamo gdje se nalazio u tom trenutku, uz svakako mogućnost da svoju imovinu na drugoj strani ili proda ili zamijeni. Mislim, kad je riječ o ovom pitanju, ja sam isto tako govorio u predizbornoj našoj kampanji da trebamo da se oslobodimo i politikanstva i čak nekih političkih interesa i svega da ovom pitanju priđemo krajnje ljudski, da se svaka porodica, svaki pojedinac dovede u situaciju da samostalno odluči šta mu je u konkretnom, teškom trenutku najprihvatljivije, koja je najmanja nesreća za njega i jedni i drugi problem i oni koji žele da se vrata imaju problem, zbog toga, mada bi idealno bilo kada bi svi mogli da se vrata svojim kućama u predratna mjesta stanovanja, ali da tamo zateknu normalne uslove za život, znači da to bude održiv povratak, a to podrazumijeva, pored one elementarne bezbjednosti, stanovanje, minimum stambenog prostora i treće što je najvažnije mogućnost da ekonomski egzistiraju na tom mjestu, znači minimum nekog posla od čega će se obezbijediti minimalna egzistencija porodice. Da li je to realnost sadašnje BiH? Da li i RS i Federacija BiH mogu izbjeglim, velikom broju, čuli smo maloprije što je ministar Zubak govorio o kojem broju ljudi se radi, da li možemo da obezbijedimo takve uslove tim ludima za tako kratak period. Koliko smo realni u svemu tome. Zbog toga ja govorim, idealno bi bilo da se svi vrata. Međutim i ovu drugu varijantu ne treba zanemariti, a to je mogućnost onih koji hoće da ostanu, da ostanu da se i njima pomogne da na neki način što prije riješe, njima je problem da se riješoi stambeno pitanje, jer većina tih ljudi koji ne žele da se vrata, ne žele da se vrata zbog toga što su već počeli neke poslove, znači obezbijedili su neki minimum egzistencije. Nisu to obično neki poslovi koji su oni zadovoljni ali imaju tek toliko da

mogu da prežive. Ako budu prisiljeni, to se često dešava da se vraćaju odakle su došli, tamo imaju svoju imovinu, dobiju krov nad glavom ali nemaju posao. Znači, oni koji se vraćaju oni dobiju krov nad glavom ali nemaju posla, oni koji ostanu, imaju nekakav posao, to je u najvećem broju slučajeva tako, ali imaju stambeni problem.

Prema tome, da bi se taj začarani krug prekinuo, moramo pomoći i jednima i drugima. Onima koji žele da se vrate, znači pomoći da se njihovi stanovi, kuće što prije oslobode i da im se pri povratku omogući ovo što je gospodin Šašivarević govorio, znači koliko se može, normalni neki uslovi da se socijalizira u tu novu sredinu, što svakako nije lako poslije ovih deset godina, od kako su napustili tu svoju bivšu sredinu. Pet godina rata, negativne emocije koje mnogi ljudi imaju iz komšiluka i susjedstva prema njima, ali i pored toga svega treba im pomoći kako da dođu do zapošljenja. To je, nažalost i glavni problem, ekonomija je ovdje i pored svega, glavni problem stranih investicija nema, pokretanja ekonomije nema, ni jedan veliki sistem koji je zapošljavao hiljade ljudi u BiH nije pokrenut i neće biti pokrenut, čeka nas svojinska transformacija, čeka nas privatizacija koja će ostaviti nove hiljade radnika bez posla i kako u takvim uslovima omogućiti ljudima održiv povratak.

S druge strane, ovi koji su se snašli to su opet neki privatni sitni poslovi, rad kod privatnika, malte ne mnogi se bave tim sivim tokovima, ekonomijom, švercom itd., to je ono sve čim je mali čovjek pritisnut da preživi. Njima se može pomoći po mom mišljenju tako što će im se dozvoliti da dobiju plac, mislim da postoji neki diskriminirajući, to je stav PDP-a, a i ja lično dijelim to, postoji diskriminirajući zakoni koji su nametnuti gdje se ne dozvljava podjela placeva ljudima koji žele da ostanu i gdje u Federaciji postoji zakon gdje povratnici, odnosno ljudi kad dobiju pravo na svoj stan mora da čeka dvije godine, znači dvije godine produženja tih muka da bi stekao pravo da ga otkupi i da ga proda. Mislim da te neke stvari trebamo mijenjati. Trebamo biti praktični. Trebamo ići u susret svakomobičnom tom malom napaćenom čovjeku, koji je žrtva svega ovoga što se desilo u poslednjih, ne u poslednjih deset godina u pet godina od '91. – '92. Pa do potpisivanja Dejtonskog sporazuma, zbog toga predlažem, znači korak je u tom pravcu. Moramo i šteta je što nema jedinstvenog informativnog sistema, ovo što je gospodin Šašivarević govorio i to je tačno. Mi ne znamo, postoji mnogo dvostrukih korisnika, ne zna se. Ja znam neke primjere s ljudima sa kojima kontaktiram da ima ovdje stan, da je vratio stan tamo. Isto tako se desi da je čovjek dobio tamo deložaciju, kao vraćena mu je ovdje kuća, on dođe ovdje kuća zauzeta. Znači, ne postoji jedinstven protok informacija, a to bi se moralo napraviti na nivou BiH, da se iz svake opštine zna ko je doležiran, gdje je prije živio, da li je kuća slobodna ili nije i u trenutku kad se stvore zakonski uslovi, automatski ima da tamo bude deložiran. Znači, ne postoji saradnja ni između entiteta ni između kantona ni između opština i to je veoma loše i i mislim da to nije velika investicija, napraviti jedan takav sistem, omogućiti ljudima da koriste sve tri ove varijante i u takvim okolnostima proces bi krenuo, krenuo mnogo brže, nego što ide sad, tako da bi se ovaj problem, koji je zaista težak počeo uspješno rješavati. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Stokiću, riječ ima poslanik Mijatović.

MIRKO MIJATOVIĆ

Poštovana gospodo, ja sam u jednoj prilici, čini mi se prilikom prvog obraćanja rekao da mi ne bi trebali stvarno ni pojedinom pitanju držati politički epp, vrijeme političkih izbora je prošlo. Trebali bi implementirati rezultate tih izbora pa i po pitanju Aneksa VII Opšteg okvirnog sporazuma. Ja mislim da su sve političke stranke dale u predizbornoj kampačnji, odgovore na ta pitanja i zaista sam mišljenja da nema niko više ništa protiv povratka svakog na svoje i da je nepotrebno sad ovdje to naglašavati. Isto kao što je nepotrebno određivati rokove, ja bih volio da gospodin Šašivarević ono kad kažem da se mora svak vratiti, ja to odmah pozdravljam, samo neka kaže recept kako to učiniti i neće biti nikakvih problema, normalno, kao jedno od izuzetno najsloženijih pitanja, moguće su i mnogobrojne manipulacije i ako mi imamo .. pogrešne pristupe i igre cifara, uporedbu nekakvih pokazatelja koji mogu biti i ovakvi i onakvi, onda nećemo riješiti bojim se ništa, a složenost toga pitanja kako je to rečeno ovdje i u ovom izvještaju, kaže, za davanje kvalitetne ocjene o razlozima ovakvog stanja, potrebno je uvesti mnogo elemenata koji se posebno odnose, broj stvarnih povraka na predratne adrese, broj relevantnih povrataka, reociranih povrataka u BiH, s tim u vezi samo promjena statusa izbjeglice u status raseljenog lica, period lakših pod navodnicima i težih povrataka i protek vremena i odabir drugih trajnih rješenja, smještaja u BiH i u inostranstvu i ostvarenje administrativnih pretpostavki za regulisanje statusa itd. mogli bi i u ovome smislu nabrajati koliko god hoćete da bi dokazali složenost rješavanja ovog problema.

Ja kako bih sa ciljem da se ovo pitanje što kvalitetnije riješi smatram, da je jedan od najvećih problema stvarno predstavlja to što nema usaglašene pravne regulative u BiH, kako između entiteta, tako i u odnosu BiH i entiteti i treba posebno insistirati na harmonizaciji imovinskih propisa i propisa iz oblasti stanarskog prava u entitetima. Ne bih ponavljao ono što su prethodnici rekli. Ja bih mogao replicirati gospodinu Šašivareviću, ali neću, s namjerom da ne izazivam daljnje replike. Gledajte, on je iznio neke podatke koji su možda tačni na prvi pogled. Ali, kad ih ukrstite, onda možete izvesti zaključak kakav god hoćete ili pozitivan ili negativan, zavisi kakve su vam namjere. Kao npr. mogu vam reći iz sredine odakle ja dolazim, da stvarno nema otpora niti čini mi se u razgovoru sa ljudima niko ne želi da zadrži tuđu imovinu, niti to pokušava, u potpunosti je svjestan da to ne može biti tako, ali imamo situaciju npr. evo, da ima u Trebinju preko 70 ispražnjenih stanova Bošnjaka a oni ne dolaze. S druge strane, ovi ljudi koji su izbačeni, oni su na ulici, vjerujte da je to tačan podatak. Dakle, pitanje je vrlo kompleksno ili usklađivanje propisa na nivou svih onih država koje su potpisnice samo ovog Dejtonskog sorazuma, a to se odnosi i na Jugoslaviju i na Hrvatsku. Poseban problem u RS to što stvarno ima veliki broj izbjeglica ili raseljenog lica iz Hrvatske. Mi u Trebinju imamo veliki broj izbjeglica u Dubrovnik oni nemaju nikakva prava da se vrata za sada u Hrvatsku i to usložnjava problem, ovoga što mi stvarno svi zajedno želimo i što se ja slažem sa prethodnicima da ne bih ponavljao da je to prioritet itd. da bi ljudi ostvarili svoja prava.

Lično smatram da pitanja na kojima se iscrpljujemo a to je zaštitea privatne imovine. Kad se radi o zaštiti privatne imovine, pa ko može biti pametan ili toliko ne pametan u ovom trenutku da može sporiti nečiju privatnu imovinu, vjerujte da sa takvim zabludama makar što se mene tiče ili sredine iz koje dolazim, makar za većinu ljudi, to nije bilo nikad sporno pitanje. Problemi su daleko teže prirode. Evo, ja bih se ponovo vratio, ja sam razgovarao i sa ne znam da li ću pogriješiti u terminologiji sa

pomoćnikom visokog predstavnika za rješavanje ovih problema u Trebinju, on je mene molio, pošto je saznao da sam u Parlamentarnoj skupštini, da se u Parlamentarnoj skupštini borim za stav. Iznenadila ga je Odluka Ustavnog suda o onome dvije godine stanarskog prava itd. Vjerujte da ljudi u tom smislu, ja znam da će mnogi odmah reći da ja sada tendenciozno govorim, ali za što mi ne bi omogućili ljudima koji su trajno odlučili, a to vjerujte ne po ničijem nagovoru, da promijene mjesto stanovanja. Ja znam i te argumente da multietničnosti BiH, poštujem i to itd. ali i pravo čovjeka da zamijeni stanarsko pravo. Ako je to on učinio bez prisile, a može se to, evo stvorio se politički ambijent da se ne koriste više ti elementi prisile pa i to su ljudska prava da promijeni, ako je to po sopstvenom izboru i po sopstvenoj volji, a vjerujte ako je to nekakvih 5% ljudi ne treba se brojati da će taj aspekt ugroziti multietničnost BiH itd, ali i na taj način bi se riješile muke i stradanja ove najugroženije populacije itd.

Ja istinski mislim, da i pored ovih izvještaja, ta muka tih ljudi koji su se našli u toj nevolji koji su se našli u toj nevolji, zaslužuje dleko veću pažnju i posmatranje upravo u ovom smislu kako je, i nakon ovog teksta a to je izvještaj o realizaciji Aneksa VII Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, a on nije zaista nije, ovo na šta se mi svi, ispred svih političkih stranaka sada upinjemo kazati da smo samo zato da se vrati svak na svoje, pokušavajući pobrati prevashodno političke poene, a ne dozvoljavajući i ove druge mogućnosti, eto ponovo da napomenem, zaista poštujući slobodu svakog pojedinca, da on to kaže, bez elemenata prisile, kojih možda, ja sam toga svjestan ima ponegdje itd. ali treba to razgraničavati da bi se što uspješnije riješio ovaj problem. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Mijatoviću. Poslanik Dragi Stanimirović.

DRAGI STANIMIROVIĆ

Dozvolite da i ja pokušam biti u skladu sa dosadašnjim diskusijama, koje su zaista bile vrlo konkretne, da ne ponavljam političke platforme naših stranaka. Dosta toga je već rečeno u dosadašnjim diskusijama i ja prvo želim pozdraviti konstruktivnost dosadašnje debate o ovom pitanju. Također, u mom izlaganju, mnoge odgovore dao je u svom uvodnom dijelu ministar Zubak. Ono što mislim da je važno i što na neki način izlazi kao neka vrst akonsenzusa političkih partija, na osnovu ovih naših današnjih diskusija je, da je zaisa uspješan povratak ali i ostanak, odnosno realizacija Aneksa VII izbjeglihi i raseljenih lica, zaista pitanje broj jedan za sve nivoe vlasti u BiH, pa tako i za nas ovdje u Parlamentarnoj skupštini. Iz tog razloga, smatram da, također, sve strukture vlasti su dužne na odgrovarajućim nivoima hitno i odmah donijeti konkretne programe mjera, ministar je nešto govorio o tome šta je do sada urađeno u proteklom sazivu, dakle, ne treba gubiti vrijeme već je april mjesec tu. Ako sada propustimo vrijeme, bojim se da će, da nam se ne desi da analiziramo ono što nismo uradili u septembru mjesecu. To je nešto što bi moralo biti urađeno i odmah.

Što se tiče samog dokumenta koji smo čitali, mislim da je nekolikio stvari vrlo dobro naznačeno, no, suštinski problem je što je izvještaj star preko pet mjeseci, tako da većina podataka koji su tamo navedeni je netačna, odnosno zastarjela. Iz samog izvještaja, proizilazi da su dva ključna bitna politička elementa, a to je politička volja

da se započeti proces, naročito u prošloj godini, u kojoj je bilo određenih napredaka u oba entiteta, zaista u brza i da se priđe provedbi imovinskih zakona, dakle, u ovoj godini, u mjeri u koliko je to zaista moguće.

Drugo, usklađivanje odgovarajućih zakona na nivou entiteta, kako zakona koji reguliše pitanje stanarskih prava, tkao i ostalih imovinskih zakona i na osnovu toga provedba ovih imovinskih zakona.

Neko je stvarao o tome da se stvara povoljan politički ambijent, mislim da u tom smislu sve institucije moraju nastojati provoditi ono što im je u nadležnosti. Ono što su moje konkretne zamjerke, prvo u izvještaju na strani 5. ali kasnije i na strani 11. i ministar je to spomenuo, govori se o tzv. manjinskim povracima. Mislim da je to, s obzirom i na Odluku o konstitutivnosti naroda iz prošle godine i na ono što nam je činiti u ovoj godini, apsolutno ne prihvatljivo i sa stanovišta SDP kao jedno od naših osnovnih opredjeljenja da nećemo nikad prihvatiti politiku koja vodi stvaranju etničkih čistih prostora i teritorija i u tom smislu insistirat ćemo kod ministarstva da se upotrebljava neki drugi termin, jer mislim da je ovaj i do sada bio ne prihvatljiv i do sada. Ako je neophodno, dakle, da se, eventualno, navede struktura stanovništva, moguće dati njihovu nacionalnu strukturu i to izvesti na drugačiji način.

Dalje, rekao sam da su podaci, uglavnom, zastarjeli. Na strani 8. nam se govori da je 25. jula otpočeo popis raseljenih osoba i prognanika i povratnika sa tatim rokom za okončavanje aktivnosti do 25. oktobra 2000. godine. Međutim, koliko je meni bar poznato, mi nismo kao poslanici upoznati sa rezultatima ovog popisa. Ja sam dobio nezvaničnu informaciju da rezultati možda nisu ni validni da će biti neophodna registracija u toku ove godine i to je još jedan vrlo značajan elemenat.

Pridružio bih se onima koji su govorili o tome da prilikom planiranja rebalansa Budžeta, moramo apsolutno voditi računa da ovo ministarstvo dobije mogućnost da realizuje bar dio obaveza koje ima na dnevnom redu u ovoj godini. Tako oni koji su čitali Prijedlog budžeta, vidjeli su da je od prvobitne verzije, koja je bila oko 10 miliona KM za ovo ministarstvo, praktično, ovo ministarstvo najviše na neki način zakinuto za budžetska sredstva, tako da je ono što smo usvojili pod rednom tačkom 2. ispod 5 miliona KM, dakle, ispod 50% sredstava koja su bila planirana.

Dalje, mislim da je važno istaći da, je neophodno da dođe što je moguće brže koordinacije onog što se govori zapravo u poglavlju pet, kad se kaže locirani limitirajući faktori uspješnom procesu povratka. Mislim da su problemi dosta dobro nabrojani i, tkaođer, praktično definirana uloga ministarstva, dakle, uloga Ministarstva za izbjeglice i ljudska prava u BiH kao koordinatora sa entitetskim ministarstvima i međunarodnim organizacijama. Ovdje se navodi čitav niz dužnosti ministarstva od kompletiranja baze podataka o kojim su neki moji prethodnici govorili, potrebne evidencije redovnog ažuriranja potreba, zatim se govori o sektoru za projekte povratka izbjeglica, mislim da je to elemenat u kojem će ministarstvo raditi u narednom periodu, radnom stolu za povratak Pakta stabilnosti i regionalnom planu povratka, odnosno međudržavno vijeće za saradnju između Republike Hrvatske i BiH i mislim da bi bilo neophodno da naročito oko ovog dijela poglavlja pet prethodne informacije, prilikom sastavljanja nove informacije, koja bi morala biti dostavljena čim prije, a najkasnije do kraja maja mjeseca, budu naročito dati odgovori na ova

pitanja, dakle, gdje se miu ovom trenutku nalazimo sada u odnosu na ove pobrojane aktivnostiministarstv aza izbjegla lica i ljudska prava BiH?

Dalje, ja predlažem da se kao zaključak usvoji da Ministarstvo za izbjeglice i ljudska prava dostavlja redovne tromjesečne izvještaje o dinamici realiziranja Aneksa VII Dejtonskog sporazuma i smatram da je ponovu u skladu sa Odlukom o konstitutivnosti naroda, neophodno omogućiti učešće u radu, u ovom slučaju Ministarstva za izbjegla i raseljena lica i to na svim nivoima, dakle, od ministarstva pa do opštinskih nivoa, predstavnika svih konstitutivnih naroda u oba entiteta, a naročito mislim da bi bilo važno da su tu uključeni predstavnici koje delegiraju u ovom slučaju predstavnici udruženja, povratničkih, dakle, bilo bi jako bitno da se povratnička udruženja uključe u rad ministarstva i na kraju, ima tu još jedno posebno pitanje koje otvara ovaj izvještaj, koje se direktno ne tiče Aneksa VII, ali je spomenuto u ovom izvještaju, ja smatram da je dobro da ga komentarišem, gdje se na strani 7. kaže da je u periodu januar 1996. do danas BiH napustilo, doslovno ovako piše veliki broj osoba. Znači, pokušat ću sad formulirati prijedlog, bez obzira da li je ovo u nadležnosti ovog ministarstva ili ne, jer se nalazi u izvještaju. Dakle, da se ovom problemu posveti posebna pažnja, jer u ovoj strukturi najveći procenat je mladih, školovanih ljudi, na onoj poslednjoj anketi, koji govore da najmanje 62% želi da napusti BiH i mislim da je neophodno da se, ukoliko senalazi u nadležnosti ovog ministarstva da se ministarstvo prvo izjasni kako doći do tačnih podataka, jer mislim da je neodrživo ovo da piše da je BiH napustio veliki broj osoba i da se zatim preciziraju mjere koje će ovo ministarstvo i sve ostale institucije u BiH i na nivou entiteta poduzeti da se zaustavi odliv naših mladih školovanih ljudi u strane zemlje, eto toliko.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Dragiju Stanimiroviću. Naredni poslanik Mirza Kušljugić.

MIRZA KUŠLJUGIĆ

Dame i gospodo, ja bih svoju diskusiju usmjerio na očekivanje da ćemo u maju mjesecu imati ponovo ovo na dnevnom redu, pri čemu će ministarstvo ovaj put vjerovatno izaći sa svojom informacijom i sa vrlo konkretnim programom mjera i u tom smislu bi moja diskusija bila da na neki način fokusiram prioritete i eventualno otvorim neka nova pitanja.

Ja hoću da vjerujem da politički ambijent u BiH postoji za povratak, barem se iskazuje u ovom parlamentu ovdje. Što se tiče sigurnosnog aspekta koji, također, smatramo kao nešto što je uglavnom zadovoljavajuće, moram da kažem da mislim da u pojedinim područjima BiH projekat povratka ne ide, između ostalog, iz razloga što se na tim područjima nalaze optuženi za ratne zločince koji su još uvijek na slobodi. Ali, uvažavajući da danas govorimo o vrlo praktičnim stvarima, želim da o ovom problemu govorim sa aspekta ljudskih prava i mislim da je pravičnost i moral nešto što mora da bude odrednica u našem sledećem radu. Finansije će biti problem uvijek, i neće ih biti dovoljno. Socijalni i ekonomski faktor održivog povratka nije samo problem povratnika, nego i demobilisanih i nezaposlenih, ali bih predložio ministarstvu da sistemski pristup u njihovom budućem radu kao prioritet broj, iziskuje da mi stvarno vladamo informacijama. Ako mi pet godina nakon potpisivanja

Dejtonskog sporazuma imamo procjene za ono što se događa u BiH i da bratamo informacijama da postoje neke kuće koje su oslobođene a u njih se niko ne vraća, da postoje dvostruki korisnici a mi ne znamo gdje su i ko su, onda mislim da na tim procjenama ne možemo graditi ozbiljan projekat u BiH. Zamolio bih ministarstvo da nam do maja mjeseca kaže do koliko je u kom vremenskom roku je spremno i sposobno da ima jednu pouzdanu bazu odataka koja će nam davati odgovore na pitanja. Ukoliko su negdje kuće slobodne, zbog čega nema povratka i konačno svjedoci smo da je OSCE, između ostalog i među našim kolegama u drugim parlamentima morao da povlači sa svojom kaluzulom da ne možete biti na listi, ukoliko ste korisnici tuđe imovine. Mislim da u svemu ovome moramo mnogo više moralnosti da uvedemo.

Također, smatram da je jako važno da ovo ministarstvo, na nivou države BiH vrši koordinaciju međunarodnih projekata. Evuacije pokazuju da nisu to najčešće, da to nisu uvijek efikasno potrošena sredstva da ne otvaramo sad tu priču, na koji način međunarodne organizacije troše svoja sredstva. Mislim da ovaj parlament treba da podrži ministarstvo, da tu koordinirajuću ulogu o definisanju prioriteta sigurno treba, u razgovorima, na neki način nametnuti međunarodnim organizacijama.

Treće, volio bih kad bi u maju mjesecu dobili odgovor koliki je stvni domet Pakta stabilnosti i regionalnog okvira, jer povratak, meni je drago što raspravljamo na Parlamentu BiH, ali povratak je očigledno, ako ga posmatramo integralno, problem i BiH i Hrvatske SRJ. Koliko je to samo proklamovana dobra volja, a koliko je spremno i jedno i drugo i treće ministarstvo, odnosno vlade da i finansijski podrže ove programe, i

Konačno, ja mislim da se mi pomalo počinjemo da se susrećemo sa problemom koji je ovdje naveden, da rješavajući problem povratka i primjeni imovinskih zakona, mi dobijamo jednu novu kategoriju ljudi u BiH, to su tzv. novi beskućnici ljudi koji su deset godina u svojim određenim poslovima u ovoj BiH došli u poziciju da sada sa primjenom imovinskih zakona, ostaju bez smještaja. U BiH, mnogi mešetari ide i nude kredite za stambenu izgradnju po 12 – 14% kamata. Mislim da bi trebalo da se uradi na Vijeću ministara da se ispituju mogućnosti kako možemo pokrenuti, ja govorim o komercijalnim kreditima, ne govorim o donacijama, stanogradnju u BiH, jer stanogradnja na ovaj način rješava i oni koji ne žele da se vrate, a imovina nije uništena, što znači oni žele svojevrijedno dapromijene mjesto boravka, mogu da se vrate, njima ne treba donacijom pomagati, njima treba pomoći kreditima ali ne kreditima sa 12-14% kamate na nivou godine koji su danas prisutni. Ako ne riješimo ovaj problem, bojim se da ovaj proces odlaska ljudi iz BiH će d apoprimiti razmjene odlaska stručnjaka iz BiH i ja ga posmatram integralno sa rješavanjem cjelokupnog problema sa kojima se mi danas susrećemo.

Gospodine ministre, ovo su bile sugestije, ja apelujem da pristupamo sistemski problema, a mislim da bez informacija, stvaranju neozbiljnog, na osnovu procjena i nagađanja, da negdje ima nekih kuća u koje se niko nije vratio, mislim da te informacije, uz političku volju koju svi iskazujemo, možemo da dobijemo. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Kušljugiću. Poslanik Boro Bjelobrk.

BORO BJELOBRK

Mislim da imam toliko iskustva da uvažavam jedno od ključnih principa političkog rada, to je da, principom ohrabrenja stalno njegujete nadu da će se stvari pomaći naprijed. Međutim, vjerovatno ću biti prvi u današnjoj raspravi koji će svjesno odustati od tog principa, moram priznati progoni me to što razgovaramo o ovoj materiji šestu godinu poslije potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma. Spadam u kategoriju ljudi koji je vrlo kritičan prema rezultatima, pogotovu kada čitate poslednje izvještaje ombudsmena države oba entiteta ili nezavisnih recimo hum. organizacija ALAHELKINKIVOČ i drugi kriterij, želim u lice da vam kažem u ovoj sali još uvijek sjedi preko 50% ljudi koji su autori politika u poslednjih deset godina koje su rezultirale brojevima o kojima je uvaženi ministar maoprije govorio i ne mogu da spasim dušu a da u mnogim vrlo sofisticiranim diskusijama ne prepoznajem i svojevrsne alibije za ono za što smo ljude nagovarali u prethodnih deset godina.

Želim da debatujem o jednoj temi, koja je ponovo pokrenuta danas, a onda se zove povratak i ili opstanak. Moja ambicija je, da doprinesem malo preciznijem razumijevanju toga, pogotovo što smo u prilici da mi kao 42 čovjeka koji u Parlamentu predstavljamo zakonodavnu vlast BiH, posebno na terenu imam prilike svako veče i sebe i vas da slušam, vrlo različitim interpretacijama još uvijek sijemo iluzije kod građana BiH. Po ...za ovu ocjenu je sj jedne strane imovinski zakon za koji ćete naći potvrdu u svim političkim dekalracijama političkih stranaka, koje čine parlamentarni sastav BiH, ali je moja nesreća što gledam, također, televiziju ili hodam po BiH i čujem od imena i prezimena kako to ko dnevno impretira u BiH. D bih bio jasan, vrlo ću biti precizan. Moj način razumijevanja političkih poruka koje se njeguju u RS jeste još uvijek da se otvoreno pledira na formi opstanka, kažem opstanka još uvijek, a u Federaciji za razliku od političkih subjekata u RS se to samo se to malo sjajnice prikriveno radi ili se bar do sada radilo. U čemu je centralni problem. Slušajući danas i uvaženog ministra i ranije razumijevajući podatke, kad ih malo samo presaberete, vi ćete doći prvo u kvantitativni odnos onih koji se danas dekalrišu, a govorim vrlo, na bazi vrlo vjerodostojne baze podataka a to su elementi iz rregistracije, to je poslednja baza podataka za koju možemo mirne duše tvrditi da je vrlo vjerodostojna. Radi se u odnosu od preko 900.000 ljudi koji žele povratak i oko 200.000 koji su se registrovali za ostanak. Tarapantno je da nam politike nisu ni približno u tim srazmjerama. Drugi problem u raslojavanju, da kažem, te vrste političkih poruka jeste, što vrlo teško nam preko usta pređe to okej, kao ostanak kao naravno ljudsko pravo izbora na mjesto izbora življenja ali ne u tuđem, ap ćete vidjeti kad to analizirate kroz sudbinu radno-raznih porodica, šestu godinu poslije završetka rata i vidjet ćete da to još uvijek ima oblike političkih definicija. Ja mogu vama pojedinačno biti zahvalan kao ljudima koji za ovom govornicom zalažete svoj obraz za te dobre namjere, obijim se da život ide malo drugim tokom. Zbog toga, moj prvi prijedlog da u majskoj analizi, dobijemo vrlo, pored projekta, ako sam vas razumio uvaženi ministre, vi ćete tad izložiti tak jedinstven projekat nezavisno gdje će se donositi pojedinačne odluke naravno uz saglasno entitetsim ustavima, lokalnim, lokalnom zakonodavstvu itd. ali da dobijemo jednom javnu, otvorenu sliku o ulozi i uticaju lokalnih vlasti na rješavanju ovog problema. Vi ste čini mi se kroz jednu rečenicu najavili da je vjerovatno najveća distribucija u uspješnosti od opštine do

opštine, od svih ovih podataka koje ste maloprije iskazivali. Ja to iz prve tumačim pragmatikom izvedbom različitih politika na terenu. Kamo sreće da je to u okviru one stope škarta. Ovdje su razlike i po 60 i 70% u stopama.

Drugo, politički je važno u BiH da prevaziđemo nivo deklarativnosti prema Petričevom imovinskom zakonu, nego da ga pretvorimo, biću slobodan da kažem narodski u domu. Oko toga nema polemike, druga je stvar gdje će se koje lokalne vlasti viza-vi prethodnih politika naći u pozicijim, da budem preotvoren, da plate ceh zbog toga. Možemo u toj varijanti razgovarati o društvenoj solidarnosti ali ne na uštrb imovinskih prava, i

Treće, zamolio bih sve uvažene kolege koji u najljepšoj varijanti ljudskog razumijevanja razmatraju problem ostanka. Da jednom javno saopšte koji su to izvori sredstava koji su to izvori sredstava akoji mogu u ovoj državi pokriti tu političku varijantu. Šest godina, mislim da spadam u brižljive slušalace, ja to ni od koga živog nisam čuo. Pošto smatram tih 200.000 ljudi istim nesrećnicima kao i ovih 900.000 ljudi. Mislim, javno tvrdim da je neodgovorno zagovarati takvu političku tezu a da u ovoj državi nema niko ko će pronaći izvore sredstava da na taj način, recimo, dokazuje rješavanje problema.

Pridružujem se kolegi Šašivareviću, mislim da nas 42 ima moralnu zadaću, da ono što je sigurno moguće, hajde da izvedemo, recimo, ovaj postupak 30.000 ljudi koji imaju dvostruko korištenje stana. Tu nema licemjerstva i nema da kažem različitih politika. Svi smo do sada govorili da svi ljudi imaju pravo na svoje, takođe se slažemo s time da ne možemo biti bezdušni prema ljudima za koje se trenutno ne može naći rješenje, ali ovo je sigurno kategorija u BiH za koju rlo brzo možemo završiti posao i dokazati taj svoj stepen političke volje prema brižnosti koju iskazujemo za problem izbjeglica i raseljenih lica. Mislim da će to biti prvi test koji će pokazati, da li su ispravne moje ocjene o svojevršno-političkom licemjerstvu ili se stvarno radi o političkom zaokretu, ja ću biti dužan da se poklonim svima onima koji to dokažu. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Bjelobrk. Replika, Mijatović.

MIRKO MIJATOVIĆ

Ja bih kratak komentar na izlaganje gospodina Bjelobrka. Ovo je klasičan politički EPP. Ja vas mogu razumjeti gospodine Bjelobrk, jer vi, evo osvojili ste vlast pa vam treba jedan određeni period, ne mislim na kompletnu Alijansu, ali na osnovu ovog vašeg izlaganja mislim na vas, da još malo zamajavate taj narod nesretni. Gledajte, vi pođete od jedne teze, kako je u RS to politički tako, a da neko zagovara, kako vi kažete opstanak, ja taj izraz nisam prije čuo, ja se izvinjavam, a ovamo u Federaciji ko lažno su itd. i na tome gradite svoju tezu. Ja ne znam šta vi radite, ali da ste na mjestu gradonačelnika u Trebinju ili bilo gdje drugo, vjerovatno vam ne bi palo na pamet da zagovarate taj politički kako rekoste opstanak, znate, jer tamo ima stotinama ljudi koji bi se gradonačelnik najlakše, najlakše bi mu bilo kad bi se oni vratili. Prema tome, ne pada mu na pamet da ih ubjeđuju da ostanu, kako vi to kažete. Ja sam realan čovjek. Ako vi to ne vjerujete dođite pa vidite. E ne znam onda ako ste bili, ne znam šta ste vidjeli i od koga ste mogli saznati to što vi pokušavate plasirati.

Vjerujte da sam bio krajnje iskren kad sam ono govorio. To su moja saznanja kao nekakvog nazovimo ga narodnog poslanika. Gdje ste to vi čuli i gdje ste to vi vidjeli ja ne znam. Ali, vjerujte, evo sad ste poslanik, bićete vi i dogodine, neće vam više paliti EPP nego će vas pitati šta ste realizovali od toga što ste pričali i zato ja govorim da mi više ovdje ne trebamo politički pričati, nego iznalaziti mogućnosti kako da udovoljimo ljudima da se sve ovo ispoštuje.

SEAD AVDIĆ

Hvala. Nema replike. Poslanik Jovanović.

MILOŠJOVANOVIĆ

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo i ja se, također, slažem da ne treba ovdje da vršimo nikakav politički marketing, nego da vidimo konkretno šta možemo uraditi da ovim ljudima pomognemo. Ja vrlo često razmišljam da li mi stvarno imamo želju da riješimo ovaj problem. Ja mislim da nemamo. Evo reći ću zbog čega. Ako želimo da riješimo, za što nismo dozvolili da se vrši zamjena stanarskih prava. Ja ovdje odgovorno tvrdim da ni jedan, ni jedan Bošnjak koji je iz Zvornika došao u Sarajevo, neće da se vrati u Zvornik. Odgovorno i ovo tvrdim, da su oni do sada zamijenili veliki broj njih je i zamijenio stanove, da kažem, vjerovatno na nelegalan način, ali su zamijenili. Ako ima potrebe, ne bih želio sad da kažem da te ljude odajem, ali je sigurno da su to ljudi zamijenili, bez obzira što mi to nismo zakonski regulisali. Znači, ako želimo da riješimo to, ako želimo, ja mislim da hiljade ljudi, da se ovdje sad ne razbacujem sa nekim podacima, znači, na hiljade ljudi bi riješili ako bi dozvolili zamjenu stanarskih prava.

Druga stvar, ja moram ovo komentarisati gospodi Šašivareviću što je govorio, žake: "19.000 povrataka u Sarajevo", pa molim vas samo puta 4 znači da je 76.000 Srba sad ima u Sarajevu. Mi bi u RS bili prezadovoljni ako ima 20.000 i ako ima opstrukcije, onda to ima u Sarajevu i ovo odgovorno tvrdim i za sledeći put, nemam dovoljno podataka, znači donijeću po imenu i prezimenu, tačno ljude koji su u Zvorniku i tražili povrat svoje imovine a nisu je dobili.

Dalje, ako želimo da riješimo, kad je u pitanju sad da kažem, privatne kuće i govorili smo o ostanku. Nije sporno da oni ljudi koji su dvostruki korisnici, znači tu nema dileme, mislim tu da kažem nema dileme ni u RS ni kod bilo koga, znači nema dileme onih koji su prodali svoju imovinu, znači u krajnjem slučaju takvi se ljudi i istjeruju i deložiraju, znači tu, šta je problem. Problem je oni ljudi kojima je njihova imovina porušena, nije bitno na kojoj strani. Problem je tih ljudi. Ja ću ponovo biti konkretan. Jedno selo, srpsko selo, u okolini Banovića, ti ljudi su se sad preselili u jedno bošnjačko selo u okolini Zvornika, tu ima negdje oko 500 kuća. Te kuće u Banovićima u tom selu su porušene. Oni ljudi ne mogu sad da se vrate, znači nije sporno da oni ne žele da se vrate, oni hoće da se vrate, ali nemaju gdje da se vrate. E, sad jedan broj tih ljudi žele i da ostanu. Kako da pomognemo tim ljudima? Gospodine Bjelobrk ako hoćemo da pomognemo, pitali ste gdje su sredstva, kažem ponovo ako hoćemo, znači jedan dio od ovih 3 miliona koji smo danas u toku dana usvojili. Jedan dio vjerovatno može da pomogne finansira Federacija, jedan dio RS i jedan dio opština i znači ako hoćemo to da uradimo ond amožemo, ako imamo želju.

Kad sam govorio, kažem postoji još jedna kategorija ljudi, jednostavno mi nismo tu iskreni. Ima jedan broj ljudi koji ne smiju da se vrate. Ne smiju da se vate. Mi možemo sad pričati priču, ali ne smiju da se vrate. Oni žele da ostanu u RS, ako ne mogu u RS, oni će da idu u Jugoslaviju, ako ne mogu u Jugoslaviju, oni će ići negdje u neke druge zemlje, evo vam primjer, najnoviji primjer ljudi koji su u Bratuncu, znači iz Hadžića ne žele da se vrate, ne mogu da ostanu u Bratuncu, oni su potpisali se negdje preko činimi se 3.800 potpisa, znači tražili su da idu negdje u neku drugu zemlju. Ponavljam, znači, ako želimo da riješimo ovo pitanje miožemo, ali čini mi se da nemamo dovoljno želje. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Milošu Jovanoviću, naredna je poslanik Bahrija Omanović.

BARHIJA OMANOVIĆ

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolege i kolegice i s poštovanjem da pozdravim predstavnike javnog informisanja, kojima izgleda ova baš tema nije naklonjena pa jedan mali broj imade strpljenja da sasluša ovako goruće probleme povratka i primjene Aneksa VII. Izašla sam za ovu govornicu da izrazim prvo svoje nezadovoljstvo, što se ova tačka dnevnog reda našla nakon ovako iscrpne, iscrpnog rada, čemu je trebalo posvetiti posebno jednu skupštinu, koja će samo imati jednu tačku dnevnog reda a to je primjena Aneksa VII. Pošto predstavljam veliku većinu preko 50% populacije penzionera, či samja ovdje predstavnik, mene posebno interesuje provedba Aneksa VII. Za što? Interesuju me rezultati sa terena i to što se povrtilo i došlo na svoja imanja, ko su te osobe. Jesu li to stare osobe, koje čak ne mogu više ni voditi računa ni gdje su ni šta su ni od čega da žive. Interesuje me podatak koliko se vratilo stručnjaka u ovu našud ržavu. U sklopu povratka danas ni od jednog diskutanta nisam čula kako i na koji način zaustaviti odlazak. Nas napuštaju zdravi radno-sposobni, pametni stručnjaci. Ostaje nam populacija koja nema od čega da živi i ja vas molim za narednu sjednicu i molim Vijeće ministara – ministra da nas obogadi svježim podacima, jer ovaj izvještaj kojeg mi imamo, on je star pet mjeseci, a iz dana u dan podaci su promjenjivi i da zamolim predsjedavajućeg da takvu sjednicu da nam omogući samo jednu tačku dnevnog reda, jer ovo je problem koji nadmašuje sve probleme u ovoj državi. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku. Rijač ima poslanik Abdurazman Malkić.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Dame i gospodo, pitanja imigracije, izbjeglica i azila su isključivo u nadležnosti institucija BiH, s toga tražim da ministarstvo, ne da koordinira rad nižih organa, već da preuzme ulogu vođenja i realizacije Aneksa VII odnosno povratka. S toga predlažem i ovo maloprije što sam predlagao jeste da Budžet koji je simboličan za potrebe rješavanja pitanja izbjeglica od 3 miliona da se znatno poveća i da ministarstvo i stvarno preuzme ulogu vođenja i realizacije Aneksa VII povratka. Politički ambijent za povratak, sigurno da je napravljen, ono verbalne prirode. Javlja se on i na terenu. Prognani građani se sve više i više, hajde da kažem, usužuju

napovratak. Za što? Zato što su primorani na to, iz razloga sprovođenja imovinskih zakona, pa se dešava da i u Trebinju imamo i u Sarajevu imamo i u drugim mjestima praznih stanova, ali na koji način, u tomlučaju nam se javljaju odlasci što u prekookeanske zemlje, što u Evropu. Iz tog razloga, ja predlažem, podržao bih kolegu poslanika Kušljugića da se mora raditi na izgradnji novih stanova i to na komercijalnoj osnovi za one koji to mogu podnijeti, a za one koji ne mogu, neophodno je iznalaziti, praviti planove, pa sugestija ministru, plan za alternativni smještaj na privremenim osnovama, kako ne bi deložirane osobe bile na ulici. Za jednu od narednih sjednica, kada će ministar i ponuditi konkretniji plan, odnosno konkretniji plan povratka a i izvješće o realizaciji Aneksa VII, zamolio bih ga da stavi informaciju koliko je stvarno Bosanaca otišlo izvan BiH. Po ovim materijalima ovdje, negdje je to oko milion. Da li se ta cifra povećala i u kojoj mjeri.

Također, Aneksom VII koji govori o izbjeglim i raseljenim licima, kaže se da osnovnu zadaću u realizaciji, realiziranju prava izbjeglica ima Komisija za imovinske zahtjeve izbjeglih i raseljenih odnosno CRPC poznatija kao međunarodna komisija. Čini mi se da ona samo konstatira stanje, bez stvarnih ingerencija koje ona i treba da ifma po Dejtonskom sporazumu a i zakona koji smo mi usvojili na nivou države.

Da bi osnažili realizaciju Aneksa VII zamolio bih, također, ministarstvo da uputi jednu notu nižim organima kako bi se pooštrile kontrole zloupotrebe izbjegličkog statusa, odnosno za osobe koje su prodale imovinu i osobe kojima je izvršen povrat imovine odakle su prognani.

Također, sugerirao bih ministarstvu a i svima ovdje nama, da nametnuti koncept od strane OHR-a, odnosno RPT-fa djelimično izmijeniti. Naime, oni prije svega žele vidjeti povratnike na ognjištima pa da se onda radi osposobljavanje kuća, odnosno objekata gdje bi oni mogli stanovati. Čini mi se da prognanici koji su izgubili zdravlje u mjestima gdje se nalaze, da treba dodatno da ga gube na sovjim ognjištima, da bi dočekali da im se nešto osposobi, ja mislim da je to brijeđanje prognaničke populacije. Još dva zaključka.

Sigurnost načelna je povratnika u znatnoj mjeri poboljšana. Međutim, intenzivnije i povratka u većoj mjeri nema, iz razloga što još uvijek školstvo, obrazovni sistem po prilično forsira, hajde da kažem nacionalne programe. Predlažem da se povede odavde inicijativa, a ne znam u kojoj mjeri se došlo do toga da se usvoji minimalni jedinstveni obrazovni program na nivou BiH i jedan od, možda, značajnijih faktora za manji povratak jeste, što još uvijek optuženi kako na javnim listama tako ovi na tajnim listama hoš se ne hapse i komotno se šetaju mimo, unutar povratnika. Obzirom da će ministarstvo za narednu neku od sjednica pripremiti nam planove povratka, ja sam mislio o tome diskutirati ali eto ni će to već uraditi pa ...

SEAD AVDIĆ

Zahvlajujem se poslaniku Malkiću. Riječ ima poslanik Hilmo Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, gospodine ministre, važnost ovog pitanja, motiviralo me da pak izađem za ovu govornicu, prem da je već po prilično podmaklo vrijeme našeg današnjeg rada i odmah bih kazao da sa svoje

strane podržavam ovu informaciju koju je pripremlilo ranije ministarstvo za izbjeglice, uz naravno ovo uvodno obrazloženje i dopune koje je dao ministar Zubak. Imajući u vidu, dakako, činjenicu da su podaci koji se u informaciji prezentiraju neaktualni, ali cijeneći prije svega u informaciji precizno definirane faktore koji limitiraju, reguliranje ove problematike od najveće važnosti za građane, narode, za BiH i imajući u vidu, dakako, i mjere koje su u ovoj informaciji predložene i na čijem trgu je ministar Zubak i dao ove svoje dopune koje, dakle, podržavam.

Naravno, podržavam i prijedlog ili da kažem podržavam dva prijedloga odmah. Prijedlog da pravovremeno ovaj predstavnički dom i Parlamentarna skupština BiH, dobija odgovarajuće informacije, preko kojih ćemo moći pratiti ovu važnu problematiku i s druge strane da tim informacijama, uz učešće ministra i njegovih zamjenika, mi dobijamo i uvid u nešto što držim važnom predloženom mjerom ovdje, a to je uloga ovog ministarstva i Vijeća ministara za rješavanje problematike izbjeglica i raseljenih lica, njihovog povratka i reguliranja uopće njihovog statusa, jer ne bih ponavljao, držim da se posebno na ovom području pokazuje važnost institucija BiH, i odmah da bih otklonio eventualne dileme, jer nemam namjeru da polemiziram niti želim, zapravo da potičem polemiku, ovdje ne mislim na političku dimenziju, nego na čisto funkcionalnu dimenziju i očekujem daže razumijevanje, kad je ovo jako osjetljivo pitanje, položaja tih nesretnih ljudi u pitanju. Nemojte pomisliti da ovim funkcionalnim ili potenciranjem funkcionalne dimenzije zanemarujem to strašno ja bih rekao humano značenje ili ljudsku težinu ovog problema. Naprotiv, držim da je ovaj funkcionalni pristup, zapravo duboko human, jer pomaže rješavanju ovih sudbina.

Samo za ilustraciju. Mi smo juče čuli nekoliko vrlo razložnih diskusija, povodom tzv. balkanskog sindroma i povodom ovog kredita za reguliranje vodosnabdijevanje Tuzle i koji je bio drugi grad, i Mostara, nešto što je za mene bilo ohrabrenje, upravo u smislu, da tako kažem nadvladavanja ovog funkcionalnog, produktivnog pristupa problemima u smislu da mi ne možemo dijeliti BiH, na način da ćemo, da će jednim ili da će meni biti bolje, ako ja uspijem da riješim vodu za sebe na račun nekog drugog. U tom smislu, smatram da i ovaj funkcionalni pristup ovom izuzetno teško, najteže, najdelikatnije, najosjetljivijem pitanju uopće društvene i političke stvarnosti današnje BiH, tako da je vrijeme da i mi ovdje sebi kažemo da nećemo riješiti, ili nećemo uspješno riješiti probleme izbjeglica i raseljenih u BiH sve dotle dok prije svega mi koji smo ovdje i ljudi u državnim organima BiH, budu dopuštali da funkcionira mišljenje da će se riješiti problemi izbjeglica pa ako jedna strana ili neko rješava problem svojih izbjeglica, samo mimo ili protiv drugih izbjeglica, ili izbjeglica iz drugog naroda, drugog entiteta, nego ne uzimajući u obzir stanje na cijelom prostoru BiH, izbjegličko pitanje, pitanje iseljenika za sve, da tako kažem građane BiH. Samo, dakle, za ilustraciju. Isti funkcionalni pristup human i u ovom slučaju, razabrao sam danas u diskusiji kolege Mijatovića, koji drži doista iskreno, tako sam ga i razumio imao sam namjeru da se s timpozitivnim predznakom nastavim na neki način na njegovo izlaganje, kad je sa svoje strane pokazao, vrlo pošteno rekao bih neispravnost zakonskih rješenja koje imamo u Federaciji i nagovijestio u neku ruku neispravnost zakonskog rješenja koje imamo i u RS, odnosno ukazao na potrebu koju imamo i u ovom materijalu, kao prvu mjeru uređenja ovog, ili valjanog rješavanja ovog problema, ujednačavanje ove pravne regulative.

Sa stajališta raseljenih i izbjeglih i nevolja koje oni imaju, mislim da je sporedno pitanje da li će važiti dva entitetska zakona ili jedan državni ili dva ista entitetska zakona. Međutim, osobno držim neispravnim i zakon Federacije, po kojem se onemogućava ljudima da dvije godine ne mogu prodati, ali kolege iz RS-a kad govore o manjkavostima tog rješenja, ne govore, iznosimovo bez namjere da otvaram polemiku, kako je s druge strane isto tako bilo ne prihvatljivo rješenje po kojem je, se mogla prodati imovina u RS samo do cijene od 30.000 maraka. I konačno, pravo na ostanak je legitimno pravo u okolnostima u kojem ljudi nemaju nikakvog straha, nemaju nikakvih limitirajućih faktora za povratak, kada se osigura puna sigurnost, onda će biti i punovažno pravo na ostanak i pravo na, ljudski, te u tom smislu držim, spreman sam i da polemiziram, da je kolega Bjelobrk sa jednim političkim egzibicionizmom, ne znam za što unio jedan ipak politički ton u ovu raspravu, koji držim ne produktivnim i ne korisnim u, pozivajući se na ove neke politike koje u Federaciji suptilno, dakle, malo više hajdučki, tamo brutalno se osigurava nešto što je, zapravo, proizvođenje stanja, protiv kojega smo se prethodno svi izjasnili. Mislim, grub sam, možda je gruba kvalifikacija, ali držim da nam ovaj egzibicionizam, ove neke figure otvorenom opstanku, suptilnom ta retorika je danas objektivno prekinula jedan tok razmatranja ovog problema koji je bio po mom sudu produktivan, i

Konačno, jako je važno ovo pitanje, imao sam nekih prijedloga za dopunu ovih mjera. Možda će biti još prilike da se o tome razgovara, ali ja bih pozvao poslanike da ipak vode ubuduće računa o tome što govore i da, možda, neopreznim izjavama ne dovode nas u pitanje da se preispitujemo u nekim namjerama. Izjava poslanika iz SDS-a, mislim da je kolega Jovanović, da ni jedan Bošnjak iz Zvornika neće da se vrati u Zvornik je za ovaj dom i za jednog poslanika ove skupštine, najblaže rečeno, neozbiljna. Hvala lijepa.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Molim vas, sad sam došao, nisam u toku, imajte to u vidu. Morao sam biti službeno odsutan. Ako je replika, onda ima prednost onaj ko hoće da replicira. Izvolite, gospodin Jovanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Ja znam dobro šta sam rekao. Ja sam rekao ni jedan Bošnjak iz Zvornika koji ima stan u Sarajevu, ponavljam, ne sad ni jedan nego koji živi sad u Sarajevu iz Zvornika došao u Sarajevo. Znači, pomenuo sam Sarajevo. Vi ste ipak to uopšteno rekli. Znači, govorim za Sarajevo i koje imao stan u Zvorniku. Znači, govorio sam o stanovima i onima koji su u Sarajevu, ništa drugo.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Hvala lijepa. Je li replika? Izvolite.

HILMO NEIMARLIJA

Ja sam to naveo kao ilustraciju, za nešto što je po mom sudu neprihvatljivo za ovaj dom i za način koji mi ovdje treba da ... u našim raspravama. Kolega Jovanović nije ponudio ni jedan argument, na osnovu kojeg bi me uvjerio da je on anketirao Bošnjake iz Zvornika koji imaju stanove u Sarajevu i na osnovu toga, ili su ga oni

politički ovlastili da u njihovo ime kaže da li hoće oni da se vrate u Zvornik ili neće. Toliko.

ŽELJKO MIRJANIĆ

Hvala lijepa. Riječ ima kolegica poslanik Emina Zaćiragić.

EMINA ZAĆIRAGIĆ

Ja nisam mislila diskutovati a poštovaću vaš premor i neću biti opširna. Ja sam, mislim, ovdje najkvalifikovanija da pričam o izbjeglicama, zato što sam bila četiri godine izbjeglica i četiri godine raseljeno lice. Isto sam advokat i četiri godine je trajalo dok sam vratila svoju kuću u Jajcu. Ja neću pričati o ovom izvještaju, mislim da je to dobro što se on našao ovdje, što je okupio podatke, što je pokušao analizirati stanje i dobro je bilo što se to radi na nivou države. Do sada, ne znam je li tako bilo, ali mislim da je to jedan ozbiljan pomak, ali ja ću samo kazati da su glavne opstrukcije sigurno političke prirode i da su glavne opstrukcije na nivou opština. Vi znate sastav opština. Vi znate nadležnost vijeća, vi znate nadležnost načelnika po Zakonu o lokalnoj samoupravi i imate sada hiljade rješenja koje je donijela komisija, dejtonska komisija za imovinska prava, ali na opštinama je da ta rješenja provedu. Izvršni postupak neide, opštine neće da opreme službe za takvonešto. Neće da razriješe pitanje i u pitanju je demografska igra vjerujte. Svi oni koji su zauzeli pozicije po nekakvim rješenjima od prije, ja ne znam jesu li to bili dogovori, jesu li to bili prećutni dogovori, pokušavaju sada sačuvati većinu u svojim opštinama i direktno vrše opstrukciju povratka. Ako ovo vijeće, ovaj parlament ne uspije uspostaviti tu komunikaciju sa izvršnom vlasti na nivou opštine, mi možemo samo pričati o povratku. Danas niko nije pomenuo Drvar, Glamoč, Stolac, Čaplinu i mnoga druga mjesta u Federaciji u kojoj nema ni slobode kretanja, u pravom smislu te riječi i u kojoj povratak ne ide nikako i u pitanju je, dakle, potpuna opstrukcija. Mi znamo da u opštinskim vijećima nije ista struktura poslanika, nisu iste stranke na vlasti i znam sigurno da je opstrukcija povratka političko pitanje. Ovdje se govori o humanom, ja ne bih govorila o humanom, ja bih govorila o pravu na povratak i govorila bih o političkom problemu povratka koji neide radi takvih opstrukcija. Ja znam ograničenost ovog parlamenta, znam ograničenost naldežnosti BiH u pogledu ingerencija prema dole i u pogledu ingerencija prema opštini, ali ako to ne uspijemo povezati i ako ne uspijemo utjecati pa makar i preko međunarodne zajednice, povraci i dalje neće ići i oni će biti opstruirani. Mi znamo da je i inkriminisano. Opstrukcija povratka je sad krivično djelo. Ima i nekoliko postupaka koji se vodi konkretno u Jajcu i to baš za moj primjer, ali ne ide opet kako treba, jer u pitanju su takvo stanje kako je naslijedeno.

Ja sam ubijedena, najveći dio povrataka, koji je ostvaren do sada da je ostvaren pritiscima OSCE-a. Ovdje sam bila četiri godine, advokat sam po zanimanju, ušla sam dobro u način kako se opstruiraju povraci i mislim da i u Sarajevu pod pritiskom međunarodne zajednice ostvareno ovo što se zove Sarajevska deklaracija o povratku. U svim malim mjestima, koliko OSCE, uspojeva da izvrši pritisak i da prepada te izvršne strukture od krivičnog djela i raznih drugih, sa njihovim pritiscima, toliko ide povratak. Budite sigurni da se ne radi samo o ekonomskom pitanju. Ima još prostora, ima duplih korištenja. U malim mjestima ljudi su zauzimali čitave ulaze stambenih zgrada i danas ih drže i nema pomaka ozbiljnih u tome. Ja sam toliko i hvala vam što ste me saslušali.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Emini Zaćiragić. Ja bih nekoliko riječi, također.

Dame i gospodo, kolegice i kolege poslanici, ja bih nekoliko informacija s aspekta onih materijala koje smo dobili iz Ureda za povratak u Sjeveroistočnu Bosnu u Tuzlanski kanton iznio nekoliko mišljenja, stavova po mišljenju ljudi koji uistinu jesu žila kucavica pri povratku ljudi u svoje domove. Znači, nema tu nikakve dileme da je na vrhu liste prioriteta i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine, međunarodne zajednice OHR-a, OSCE-a, posebno UNHCR-a, koji je potpisom na Dejtonski sporazum dobio odgovornu ulogu da obezbijedi finansijski inženjering i infrastrukturu za povratak ljudi u BiH, na najvišoj listi prioriteta svih ovih institucija. Ali, objektivno, reintegracija posdejtonske BiH sa aspekta povratka prognanih i raseljenih objektivno je dobila naziv ili karakteristiku jednog spontanog procesa. Spontanog procesa koji nije upravljani od strane države i zasniva se na jednostavnom stupnju organiziranosti ureda za povratak, aktuelnih vlasti na nivou općina, odnosno opština, kantona, entiteta i BiH u cjelini. U tom smislu, znači, bitno je spoznati jednu karakteristiku a to je da je ovo proces spontanog karaktera i u tom kontekstu sigurno nije održiv s aspekta poimanja i dinamiziranja povratka ljudi u BiH i u BiH raseljenih i prognanih 2001. godine. Ilustracije radi, u Sjeveroistočnoj BiH u jednom dijelu povratničkih naselja obezbijedeno je elektrifikacija i dovođenje pitke vode te saniranje puteva. Međutim, najmanje 65% povratničkih naselja ova pitanja nisu riješenja i ne postoje realni izgledi da će ona biti riješenja u narednih šest mjeseci.

Jedan od najvećih problema sa kojima se susreću prognanici, jeste isto, ono što govorimo održiv povratak, ili samoodrživ, ja mislim da je to već potrošena kategorija ili potrošeni termin u BiH i u tom smislu sigurno da ljudi moraju naći mogućnost da žive od nečega, znači da mogu se negdje zaposliti ili objektivno formirati neko malo preduzeće, uz pomoć međunarodne zajednice ili neke druge kreditne institucije itd.

Isto tako usložava situaciju, apsolutno, asimetričnost zakonskih propisa između dva entiteta. Ilustracije radi, član 152.vi to dobro znate Zakona o radu RS kaže da se prije ratni stanovnici u RS, preduzeća, nemaju obavezu ponovnog zapošljavanja. Znači, ta asimetričnost, ovo je samo jedan primjer koji ljudi navode ovdje u ovom dopisu, dokumentu, objektivno upozorava da se moraju harmonizirati entitetski zakoni i učiniti korak ka omogućavanju jednakomjernih uvjeta, s aspekta zakonskih propisa, govorili smo i o zamjeni i svemu ostalog između oba entiteta, što znači da ta asimetričnost zakonskih propisa, objektivno, dijelom usporava proces povratka u BiH u cjelini. Znači, predlažem slijedeće. Ne održiv je spontani proces povratka. Ukoliko želimo dinamizirati proces povratka u BiH, objektivno, mora se ići ka jednom softiciranom porijeku koji bi trebali dobiti od Vijeća ministara sa razrađenim fin. inženjeringom tog povratka, to je plan povratka u 2001.godini, govorim o njemu. Govorim o jednostavno involviranju, punom involviranju međunarodne zajednice, posebno UNHCR-a koji je obavezan i odgovoran, ponovo ponavljam za finansijski inženjering i omogućavanje povratka u BiH projektovati ulogu i funkciju prije svega, znači općina – opština, kantona, entiteta i države BiH u cjelini. U tom smislu iznalaziti mogućnosti da se ova stavka i pozicija u Budžetu institucija BiH objektivno poveća i omogući dinamiziranje povratka u 2001.godini.

Ja se na kraju pitam, da li ima prognoza kada će se proces povratka završiti u BiH i kada možemo očekivati da se ovaj proces povratka privede kraju? Ja to znam dobro da je to dugoročan proces, da se ljudi vraćaju 10-20-50 godina itd. ali objektivno BiH, imam osjećaj ne može više da čeka i u tom kontekstu obnova multietničnosti Bosne i njene multinacionalne arhitekture jeste uslov opstojnosti BiH, stabilizacija prilika, političkih prilika u BiH i sigurno u najvećoj mjeri ozračje i jednostavno uticaj BiH na stabilnost ovog dijela Balkana. Znači, bez obnove multietničnosti BiH, sigurno da neće se u cjelosti obnoviti kao što je to bilo prije rata, ali da nema alternative s aspekta funkcioniranja BiH kao složene državne zajednice, sačinjene od dva, kako mi tokažemo multietnična entiteta i u tom kontekstu evo jedan temeljni prijedlog jeste da Vijeće ministara, s obzirom na ovu današnju sjednicu, stavove Komisije za ljudska prava, iskustava i izvještaja od prošle godine, programa mjera za 2001.godinu, od starog sastava Vijeća ministara da sačini jedan cjelovit softiciran projekat povratka za 2001.godinu. Hvala vam.

Sada ima riječ, poslanik Violeta. Poslanik Šarganović.

ŠARGANOVIĆ SENAD

Uvažavajući sve prethodne diskutante, uvodno izlaganje koje je podnio ministar Zubak, mislim da je ono dalo određene dimenzije i poglede i mislim da se može prihvatiti. Ovdje je spomenut Unsko-Sanski kanton, gdje je kazano da je 550 kuća prodano, ispada da je samo tamo prodano, pa bih ja molio jednu cjelovitu informaciju, da vidim na području cijele BiH koliko je prodano, zamijenjeno itd. objekata. Znamo da na Unsko-Sanskom kantonu Bosanska Krupa je jedna od najrazrušenijih, pa bih molio da se ima u vidu u implementaciji povratka. Također, općina Bihać mislim da daje jedan finprimjer u implementaciji imovinskih zakona i s aspekta bezbjednosti. Što se tiče Drvara, Bosanskog Grahova, tamo sam isto bio, mislim da i tamo treba malo prebaciti težište, da ima raspoloženje, ljudi se vraćaju itd. govorim sa terena, jer sam tamo bio. Isto tako, smatram da ova skupština zaslužuje značajniju potporu međunarodne zajednice podršku. Mi činimo maksimalan napor. Danas smo ovdje jedan milje čuli, mislim da su to riječi svih koji suizlagali bile i za uho i za dušu povratnika i svih građana BiH i da smo unijeli jedan novi duh ovdje i to je veoma bitno.

Sa tog aspekta bih predložio i aktivnije uključivanje Kolegija skupštine i resorne komisije ovog doma u realizaciji Aneksa VII i formiranje jednog zaključka koji bi tražio snažniju finansijsku i svaku drugu pomoć, provođenju Aneksa VII kao odraz kvalitativne podrške svih međunarodnih organizacija, država itd. s tim da možemo kazati da imamo krasne primjere međunarodnih organizacija, pojedinaca iz međunarodnih organizacija, pojedinaca iz međunarodnih organizacija na terenu koji ličnim primjerom pokazuju kako se treba implementirati povratak, odlaskom u Srebrenicu u Banja Luku u Krupu itd. u Drvar. Smatram da i mi lično trebamo dati te primjere i dobro bi bilo da ovaj dom na tom planu lično da svoje primjere i u okviru komisija i u okviru mješovitih sastava da posjetimo teren i na terenu se uvjerimo sa problemima onih koji se vraćaju na svoja ognjišta, a ako treba i nekakvu, ili, a ja mislim da treba i radnu aktivnost provesti na terenu, mislim da ni to nije problem, tamo ćemo se združiti i praktično dati jedan skormni doprinos povratku. Toliko i hvala.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Šarganoviću. Da li se još neko javlja za riječ. Mi nemamo ovdje više prijavljenih. Poslanik Buturović.

SEAD BUTUROVIĆ

Poštovano predsjedništvo, poštovani delegati, važnost ovog problema me je ponukalo da se i ja javim malo za diskusiju, ako mogu da doprinesem rješenju ovog problema. On je vrlo složen kao što je poznato a jedan od uslova, prvih uslova da bi naša država ušla u bilo kakve euro atlanske integracije realizacija uslova povratka izbjeglih i prognanih na svoja ognjišta.

Do sada je međunarodna zajednica uložila u našu državu pet milijardi EURA. Po poslednjim ispitivanjima 75% ljudi mlađih od 25 godina bi vrlo rado napustili ovu državu, jer u njoj ne vidi svoju perspektivu. Nema tu, nije tu u pitanju nacionalnost. Ne vi di svoju perspektivu. Ko ostaje? Ostaju stari. Pretvorit ćemo se u državu staraca. Ovi donatori, znači oni koji su ulagali novce, moraju opravdati novac u što su ga uložili a imaju ovakve pokazatelje na osnovu poslednjih istraživanja, njihovih istraživanja. Znači, problem se vraća sada nama. Moramo sami sebi pomoći da bi nam neko drugi pomogao. Ne možemo mi više čekati rješenja sa strane, pa apsolutno podržavam i rpehodne diskutante koji su bili u tom tonu. Lopticu moramo spustiti na lokalne nivoe. Moj je prijedlog, to je odgovornost i nas ovdje poslanika koji moramo biti pragmatični, Vijeća ministara koje treba da vrlo aktivno saraduje saraduje na lokalnom nivou, gdje su apostrofirani problemi i sa određenim zadacima lokalnim strukturama da realizuju te probleme, a tu se može mnogo, mnogo i dosta da napravi. Kada svijet vidi šta mi radimo, šta poduzimamo, onda će bitite sigurni i on pomoći, ali više neće pomagati a mi ako budemo pasivni i ništa ne činimo. Ne bih se vraćao na ono što su kolege ranije u tom smislu govorile, kako se to može stimulirati, kojim načinima, mislim da su to kolege dosta dobro rekle. Povratkom ljudi na svoja ognjišta mi bi direktno pomogli realizaciji Odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda. Znači, jednakopravnost svih naroda, sva tri konstitutivna naroda na čitavom prosoru države BiH i na nama je ta odgovornost. Znači, ne čekajmo. Odgovornost je sviju nas ovdje skupa i zajendo da pomognemo i Vijeću ministara, da pomognemo izbjeglim i prognanim da realizujemo te probleme, a mislim da svoje rezerve nismo iskoristili. Hvala lijepa.

SEAD AVDIĆ

Zahvaljujem se poslaniku Buturoviću i priliku da okonča diskusija ima poslanik Mediha Filipović.

MEDIHA FILIPOVIĆ

Poštovani predsjedavajući dame i gospodo, povratak izbjeglica, odnosno realiziranja Aneksa VII Djetonskog mirovnog sporazuma je sigurno pitanje svih pitanja i za nas same a i za naš prijem u Savjet Evrope. Nažalost, ovdje se niko nije osvrnuo na operativni plan izvršavanja zadataka koje je utvrdio Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira u BiH, gdje na stranici 9. piše povratak izbjeglica i raseljenih osoba po fazama iza čega stoji garancija visokog predstavnika. Gospodin ministar je,

naravno upoznat sa ovim i ono što se očekuje da se napravi plan kako da se to realizira, a da visoki predstavnik ukloni sa političke scene sve one koji to opstruiraju. Ne bih više docirala ovome, jer je dosta rečeno. Slažem se sa gospođom da bi ovo trebala biti jedna tematska sjednica Parlamenta Aneks VII, ali bih ja nešto predložila ovom parlamentu, a to je da iz vokabulara, kako našeg domaćeg tako i vokabulara međunarodne zajednice zamolimo da se izbací termin manjinski povraci, koji je vrlo nesretno izabran i evo ovdje se više poslanika javljalo da su se osvrnuli na to da je to jedan rogobatan izraz, faktički to je engleski izraz majno-retitans, ja ne znam kome je prvom palo na pamet, očito da nije domaći izraz, očito da nam je to međunarodna zajednica nametnula taj izraz, iz možda neke, vraćanje ljudi iz nekog drugog sukoba koji nije bio nimalo primjeren nama, međutim, to je dovelo do zabune kako ovdje u BiH tako i u inostranstvu a čini mi se da taj izraz "manjinski povraci" u stvari daje na neki način odobrenje u određenim dijelovima BiH, nekim lokalnim moćnicima da procentualno se odnose prema povracima i da kažu, e pošto je to manjinski povratak sad ovog naroda može biti samo ovoliko, tako da to isto tako je jedna od opstrukcija moguće za povratak. Prema tome, moja molba prema vama je da izglasamo da se ukine termin "manjinski povraci" i u našem i u stranom vokabularu, jer ipak to na neki način prejudicira etničku kartu BiH, znači ti se možeš vratiti ovdje, odnosno ne možeš se u ovom procentu vratiti, pa ako se slažete da stavite to na glasanje, to bi bio moj prijedlog. Hvala.

SEAD AVDIĆ

Hvala poslaniku Medihi Filipović, ovim smo iscrpili raspravu o ovom bitnom, važnom statičkom pitanju opstojnosti BiH i realizaciji Dejtonskog sporazuma, odnosno reintegraciji posdejtonske Bosne, s aspekta povratka svi na svoje, alternative nema i tu su sasvim jasni i politički stavovi i u tom kontekstu svaka politička propaganda je suvišna i kontra-produktivna sa aspekta dinaminiziranja tokova povratka ljudi u BiH. Ja ću biti slobodan nekoliko istrgnutih mogućih zaključaka, sugestija Vijeću ministara koje će shodno većem dijelu diskutanata pripremiti prijedlog, znači i projekat povratka i ugraditi sve ono što je danas bilo i zastupljeno u raspravi.

Ja sugerisem u ime Predstavničkog doma, završavajući ovu raspravu, da od Vijeća ministara očekujemo u najkraćem vremenu cjelovit projekat povratka za BiH sa izvorima finansiranja, dinamikom i svim onim, što je jedinstavno nužno i potrebno za uspješnu realizaciju takvog jednog projekta, to je pod jedan.

Dva, da se Predstavnički dom, odnosno Parlamentarna skupština BiH u cjelosti i redovno kontinuirano informiše o dinaminiziranju tokova povrtka i osnovnih problema koji se javljaju u procesu povratka u BiH.

Tri, da se Vijeće ministara, očituje ili da predloži ili artikuliše mjere za ostanak mlade generacije u BiH, uz istraživanje temeljnih uzroka napuštanja mladih i odlaska mladih iz BiH.

Četiri, da Vijeće ministara razmotri i predloži harmoniziranje entitetskih zakona koji definišu prava prognanika i raseljenih lica, posebno iz oblasti radno-pravnog zakonodavstva, obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite itd.

Pet, Vijeće ministara da predloži koncept koordiniranja međunarodnih projekata iz oblasti povratka, to je dr. Kušljugić sasvim, na pravi način zapazio i u tom kontekstu koliko će to naići na odobravanje međunarodnih institucija, ostaje da se vidi, ali je nužno da Vijeće ministara iznađe mehanizam i način koordinacije odnosno jednostavno učestvovanja i usmjeravanja tokova pomoći međunarodne zajednice u BiH, s aspekta povratka.

Šest, Pakt o stabilnosti Jugoistočne Evrope, maksimalno angažovati, u smjeru povratka svih izbjeglica svi na sovje i na kraju konsultovati stavove, sugerišemo Vijeću ministara da konsultuje stavove Upravnog odobra Vijeća za implementaciju mira u BiH koji definišu i očekivanja, logistiku i dinamiku povratka svih prognanih i raseljenih u BiH.

Ovu terminološku zamolbu, je li tako? Poslanika Medihe Filipović, teško možemo staviti na glasanje. To je čisto, jednostavno terminološki kontradikcija. U tom kontekstu vi ne možete, bitno je da se mi politički možemo prepoznati što stoji iza riječi "manjinski povratak" i to je poslanik Mediha Filipović, sasvim lijepo objasnila i u tom kontekstu je to dovoljno poruka i ovom predstavničkom domu i svim onima koji se ne adekvatnim terminima pokušavaju zaštititi ili stajati iza nekih drugih stavova.

Evo, to je u kratkim crtama, istrgnuti fragmenti iz rasprave i diskusije, očekujući ono što jeste potez Vijeća ministara, odnosno Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice i posebno Komisije za ljudska prava Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Možemo li se izjasniti oko ovih zaključaka. Ja sam ga i spomenuo. Nisam ja zaboravio Dejtonski sporazum. Ja sam rekao harmoniziranje entitetskih zakona s aspekta radno-pravnog zakonodavstva i svega ostalog, rekao sam.

Možemo li glasati za ovo.

Ko je za? Hvala vam. Drago mi je da smo jedinstveni po ovom strateškom i ljudskom pitanju.

Ko je protiv? Nema niko.

Ko je uzdržan? Imamo dva uzdržana.

Sa 30 za, od strane poslanika i 2 uzdržana glasa, mi smo prihvatili ove sugestije i poruke Vijeću ministara i u tom kontekstu završili i realizirali tačku 4. Ostaje nam obaveza, ova sugestija je primjenjena od strane Kolegija, to je da pokušamo realizirati, osmisлити tematsku sjednicu u drugom polugodištu sa istovjetnom temom i 5. tačka.

Ad.5. Izbor članova delegacija Parlamentarne skupštine BiH u

- a) Organizaciji o evropskoj bezbjednosti i saradnji, Centralno evropsku inicijativu, Interparlamentarnu Uniju i Parlamentarnu skupštinu Vijeća Evrope.

Ja moram kazati da se klubovi poslanika nisu u cjelosti usuglasili oko ovoga. Kriteriji su dijelom napravljeni od strane dva kolegija, koji su u dva navrata sjedili zajedno sa Domom naroda. Ti su kriteriji ispoštovani i usaglašeni. Ostaje da Klub poslanika Predstavničkog doma da usaglasi jedinstvene liste. Dio prijedloga od Doma

naroda smo dobili. Ja dajem pauzu od 15 ako je moguće, ako ima šanse da se usaglase, ako ne, ja molim Bogičevića možda u ime SDP-a da kaže. Ja molim, 15 minuta pauze, bit će 15 minuta da se ne rasipamo i da počnemo za 15 minuta. Može gore u 224 na drugom katu.

/PAUZA/

Poslanici, dragi gosti, ja vam se zahvaljujem na ovoj sjednici, 6. sjednici kada smo prihvatili iskušenje i odgovornost da biramo članove Predsjedništva, da usvojimo Budžet, Zakon o izvršenju Budžeta i raspravljamo o Aneksu VII Dejtonskog sporazuma, konstatirajući na kraju, da ipak ima suprotstavljenih interesa objektivno, logičkih, normalnih sa aspekta konstituisanja ovih interparlamentarnih delegacija međunarodnog karaktera. S obzirom da je i Dom naroda tek zaživio i Kolegij je samo dostavio imena. Dom naroda, znači, apsolutno je nužno izbalansirati i nacionalni kriterij i entitetski kriterij, stranački kriterij i da ne govorim dalje, mi predlažemo, odnosno predsjednici klubova predlažu da se izbor ovih komisija i interparlamentarnih grupa obavi, mi ćemo imati sjednicu 7. zakazanu do 15. aprila i mislim da nećemo zakasniti ni na jednu međunarodnu konferenciju, s aspekta funkcioniranja, djelovanja Parlamentarne skupštine BiH u institucijama međunarodnog karaktera, s aspekta ove četiri interparlamentarne grupe koje su bile na dnevnom redu. Znači, predsjednici klubova su predložili da se ova tačka odgodi za narednu 7.sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Hvala vam velika na današnjem radu.

Sjednica je završena u 18.15 sati.